

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1961-1962.

4 JULI 1962.

WETSONTWERP

waarbij in het strafstelsel de opschorting van de uitspraak der veroordeling, het uitstel van de ten-uitvoerlegging der straffen en de opdeproefstelling worden ingevoerd.

VERSLAG

NAMENS DE
COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE ⁽¹⁾.
UITGEBRACHT DOOR DE HEER ROBYNS.

INHOUDSTAFEL.

	Bladz.
VOORWOORD	3
EERSTE DEEL.	
Algemene besprekking.	
<i>Hoofdstuk I.</i> — De sociale gevolgen van de veroordeling	3
<i>Hoofdstuk II.</i> — Huidig stelsel van voorwaardelijke veroordeling	4
<i>Hoofdstuk III.</i> — Probation	5
A. — Het ontwerp van 1948	5
B. — Reacties van de Kamercommissie	5
C. — Het ontwerp van 1956	6

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Pierson.

A. — Leden : de heren Charpentier, Cooreman, De Gryse, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Herbiet, Hermans, Lefèvre, Moyersoen, Robyns, Saint-Remy, Smedts. — Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Mevr. Lambert, de heren Nazé, Pierson, Mevr. Prince, de heren Sebrechts, Terwagne, Mevr. Vanderveken-Van de Plas. — De heren Jeunehomme, Vanderpoorten.

B. — Plaatsvervangers : de heren Fimmers, Kiebooms, Lebas, Meyers, Parisis, Servais. — Bohy, Mevr. Copée-Gerbinet, de heer Dejardin, Mevr. Fontaine-Borguet, de heren Gillis. — Janssens.

Zie :

401 (1961-1962) : N° 1.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1961-1962.

4 JUILLET 1962.

PROJET DE LOI

établissant, dans le système pénal, la suspension du prononcé de la condamnation, le sursis à l'exécution des peines et la mise sous probation.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA JUSTICE ⁽¹⁾,
PAR M. ROBYNS.

TABLE DES MATIERES.

	Pages
INTRODUCTION	3
PREMIERE PARTIE.	
Discussion générale.	
<i>Chapitre I.</i> — Conséquences sociales de la condamnation	3
<i>Chapitre II.</i> — Régime actuel de la condamnation actuelle	4
<i>Chapitre III.</i> — La probation	5
A. — Le projet de 1948	5
B. — Réactions de la Commission de la Chambre	5
C. — Le projet de 1956	6

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Pierson.

A. — Membres : MM. Charpentier, Cooreman, De Gryse, Mme De Riemaeker-Legot, MM. Herbiet, Hermans, Lefèvre, Moyersoen, Robyns, Saint-Remy, Smedts. — Craeybeckx, Gruselin, Hossey, Mme Lambert, MM. Nazé, Pierson, Mme Prince, MM. Sebrechts, Terwagne, Mme Vanderveken-Van de Plas. — MM. Jeunehomme, Vanderpoorten.

B. — Suppléants : MM. Fimmers, Kiebooms, Lebas, Meyers, Parisis, Servais. — Bohy, Mme Copée-Gerbinet, M. Dejardin, Mme Fontaine-Borguet, MM. Gillis. — Janssens.

Voir :

401 (1961-1962) : N° 1.

H. — 541.

	Bladz.		Pages
<i>Hoofdstuk IV.</i> — Probation voor het parket	7	<i>Chapitre IV.</i> — Probation au stade du parquet	7
<i>Hoofdstuk V.</i> — Probation voor de Raadkamer	10	<i>Chapitre V.</i> — Probation devant la Chambre du conseil ...	10
<i>Hoofdstuk VI.</i> — Probation vóór de veroordeling door de strafrechtkbank	12	<i>Chapitre VI.</i> — Probation avant condamnation par le tribunal répressif	12
<i>Hoofdstuk VII.</i> — Probation na de veroordeling door de strafrechtkbank	12	<i>Chapitre VII.</i> — Probation après condamnation par le tribunal répressif	12
BESLUIT	13	CONCLUSION	13
 TWEEDE DEEL.			
Bespreking der artikelen.			
1. Opschrift van het ontwerp	13	1. Intitulé du projet	13
2. Artikelsgewijze bespreking	13	2. Discussion des articles	13
 DERDE DEEL.			
Vergelijkende tabel van het Regeringsontwerp en van de tekst aangenomen door de Commissie.			
 DEUXIEME PARTIE.			
Discussion des articles.			
 TROISIEME PARTIE.			
Tableau comparatif du projet gouvernemental et du texte adopté par la Commission.			

VOORWOORD.

Honderd jaar geleden schreef Prof^r J. S. G. Nypels reeds in het voorwoord van zijn standaardwerk over het Belgische strafwetboek : « Een te grote eenvoud in een strafwet leidt fataal tot ongerechtigheid ».

Dat diegenen die het ontwerp waarover dit verslag handelt ingewikkeld vinden, voornoemde uitspraak indachtig mogen wezen.

De doelstelling van het ontwerp wordt uitvoerig uiteengezet in de Memorie van Toelichting (*Stuk n° 598, 1956-1957*). Aansluitend hier toe vindt men een belangwekkende nota van de Raad van State.

Uw Commissie en de in haar schoot gevormde subcommissie hebben menigvuldige besprekingen gewijd aan de invoering van de probation in onze strafwetgeving.

Dit verslag geeft slechts het essentiële weer van deze besprekingen voor zover ze geleid hebben tot wijzigingen aan het oorspronkelijk ontwerp.

INTRODUCTION.

Il y a cent ans, le Prof^r J.S.G. Nypels écrivait déjà dans l'avant-propos de son ouvrage réputé sur les lois pénales belges : « La trop grande simplicité dans un code pénal conduit fatalement à l'injustice ».

Que ceux qui estiment trop compliqué le projet qui fait l'objet du présent rapport, veuillent se souvenir de ces paroles.

Le but de ce projet est amplement commenté dans l'Exposé des Motifs (*Doc. n° 598, 1956-1957*). Il y est joint une note intéressante du Conseil d'Etat.

Votre Commission et la sous-commission constituée en son sein ont consacré de nombreux débats à l'introduction du régime de la probation dans notre législation pénale.

Le présent rapport ne reproduit que l'essentiel des discussions, pour autant que celles-ci aient entraîné des modifications au projet initial.

EERSTE DEEL.

ALGEMENE BESPREKING.

EERSTE HOOFDSTUK.

De sociale gevolgen van de veroordeling.

Om de geestesgesteltenis weer te geven van uw Commissie ten overstaan van de invoering van de probation in ons strafstelsel is het nodig eerst en vooral enkele beschouwingen te wijden aan de sociale gevolgen van de veroordelingen.

A. — Ten aanzien van het bezit.

Naast wettelijke, administratieve en disciplinaire gevolgen, heeft iedere veroordeling ook specifiek sociale gevolgen, zo voor de veroordeelde persoonlijk als voor zijn familie.

Beiden worden getroffen in hun bezit. Het onderhoud van het huisgezin zowel als de wettelijke eisen van de schuldeisers (waaronder de Staat) kunnen bij een correctionele veroordeling de veroordeelde en de zijnen onherroepelijk verarmen.

Zich terug een loopbaan maken is des te moeilijker wanneer de veroordeelde ouder is, een hogere sociale levensstandaard had en wanneer de uitoefening van zijn beroep de hulp vereist van inschikkelijkheden die voor oud-veroordeelden niet bereikbaar zijn.

B. — Ten aanzien van het huwelijk.

Hoe vaak komt het niet voor dat een veroordeelde door zijn echtgenoot of verloofde in de steek gelaten wordt.

PREMIÈRE PARTIE.

DISCUSSION GENERALE.

CHAPITRE PREMIER.

Conséquences sociales de la condamnation.

Afin de traduire l'état d'esprit des membres de votre Commission quant à l'établissement dans notre système pénal du régime de la probation, il s'indique, tout d'abord, d'émettre quelques considérations au sujet des conséquences sociales des condamnations.

A. — En ce qui concerne les biens.

Indépendamment des conséquences légales, administratives et disciplinaires, chaque condamnation entraîne également des conséquences spécifiquement sociales, tant pour l'intéressé lui-même que pour sa famille.

Pour chacun d'eux, le patrimoine est menacé. L'entretien du ménage aussi bien que les exigences légales des créanciers (dont l'Etat) peuvent, en cas de simple condamnation correctionnelle, ruiner irrémédiablement le condamné et les siens.

Il est d'autant plus difficile au condamné de se refaire une nouvelle situation lorsqu'il est âgé, que son standing sociale est élevé, et que l'exercice de sa profession requiert l'appoint de facilités qui ne sont pas à la portée d'anciens condamnés.

B. — En ce qui concerne le mariage.

Que de fois n'arrive-t-il pas qu'un condamné se voit abandonné par son conjoint ou par sa fiancée ? Cela se

Soms gebeurt dit onmiddellijk na de veroordeling en dan is het te wijten aan de psychologische schok van de bekendmaking, aan de afkeuring van de gepleegde feiten, aan de ontgoocheling in de persoonlijkheid van de levensgezel, aan de verontwaardiging die voortvloeit uit de beroving van de gevestigde levenszekerheid, aan de kommer voor de toekomst. In deze gevallen hebben de aard van het delict of de duur van de straf geen invloed.

C. — Ten aanzien van de burgerlijke rechten.

Ten tijde van Prof^r Nypels bestond er geen ouderdomsnoch invaliditeitspensioen, bestond er geen maatschappelijke zekerheid. Een gedetineerde veroordeelde ondervindt tegenwoordig nadelen inzake werklozensteun, i.z. kinderbijslagen, i. z. ziekteverzekering, enz.

D. — Ten aanzien van onschuldige derden.

De veroordeelde is de eerste maar geenszins de enige die te lijden heeft onder de gevolgen van de veroordeling en hij is ook niet altijd degene die er het zwaarst door beproefd wordt.

**

Onder meer om wille van deze sociale gevolgen is het nodig dat de strafrechter de mogelijkheid gegeven wordt om de delinquent de meest passende straf of behandeling op te leggen.

Daaroe dient ons huidig stelsel van voorwaardelijke veroordeling ruimer en soepeler gemaakt. Daartoe dient vooral de korte gevangenisstraf in de aangewezen gevallen door een probationstelsel vervangen te worden.

présente parfois immédiatement après la condamnation, sous l'effet du choc psychologique provoqué par la publicité donnée, à cause de la désapprobation des faits commis, de la désillusion éprouvée à l'égard du conjoint, de l'indignation résultant de l'effondrement de la sécurité d'existence, des soucis d'avenir. Dans des cas pareils, la nature du délit ou la durée de la peine n'entrent pas en ligne de compte.

C. — En ce qui concerne les droits civils.

Le Prof^r Nypels vécut à une époque où la pension de vieillesse, la pension d'invalidité et la sécurité sociale étaient inexistantes. Un condamné détenu subit actuellement un dommage pécuniaire en matière d'indemnités de chômage, d'allocations familiales, d'assurance-maladie, etc.

D. — En ce qui concerne les tiers innocents.

Le condamné est le premier mais non le seul à pâtir des conséquences de la condamnation, et il n'est pas toujours le plus durement éprouvé.

**

C'est notamment à cause de ces conséquences sociales que le juge répressif doit pouvoir appliquer au délinquant la peine ou le traitement le plus adéquat.

Dans ce but, il importe d'élargir et d'assouplir notre régime actuel de condamnation conditionnelle. C'est pour cette raison qu'il s'agit de remplacer l'emprisonnement de courte durée par un régime de mise sous probation dans des cas déterminés.

HOOFDSTUK II.

Huidig stelsel van voorwaardelijke veroordeling.

Het is de wet van 31 mei 1888 die in België de veroordeling met uitstel, ook genoemd voorwaardelijke veroordeling, heeft ingevoerd. Deze wet voorzag in de mogelijkheid de uitvoering der straf op te schorten gedurende een periode van maximum vijf jaar op voorwaarde dat de uitsgesproken straf de zes maanden gevangenisstraf niet overschreed. Geen enkele maatregel van bewaking of opproefstelling is in deze wet voorzien.

De toepassing van de voorwaardelijke veroordeling werd aanzielijk verruimd door de wet van 14 november 1947. De voornaamste wijzigingen waren :

a) Het uitstel mag worden verleend indien de hoofdgevangenisstraf de twee jaar niet overschrijdt. De bijkomende gevangenisstraf wordt niet meer in rekening gebracht;

b) Indien er een voorgaande veroordeling tot een criminale straf is of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan 3 maanden, mag het voordeel van het uitstel niet meer worden verleend;

c) Het verval van het uitstel wordt slechts opgelopen als gevolg van de veroordeling tot een criminale straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan 1 maand uit hoofde van feiten die gepleegd werden tijdens de proeftijd;

d) De wet van 1947 laat het gedeeltelijk uitstel toe. De rechter die verschillende straffen uitspreekt voor één en hetzelfde misdrijf mag de ene straf met en de andere zonder uitstel uitspreken.

CHAPITRE II.

Régime actuel de la condamnation conditionnelle.

C'est en vertu de la loi du 31 mai 1888 que fut établi en Belgique la condamnation avec sursis, communément appelée condamnation conditionnelle. Cette loi prévoyait la possibilité de surseoir à l'exécution de la peine pendant un délai de cinq ans au maximum, lorsque celle-ci ne dépassait pas un emprisonnement de six mois. Aucune mesure de surveillance ni de mise sous probation n'était cependant prévue.

La loi du 14 novembre 1947 a considérablement élargi le champ d'application de la loi sur la condamnation conditionnelle. Les modifications apportées portaient principalement sur les points suivants :

a) Le sursis peut être accordé lorsque l'emprisonnement principal ne dépasse pas deux ans. L'emprisonnement subsidiaire n'entre plus en ligne de compte;

b) Le sursis ne peut plus être accordé lorsqu'une condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement principal de plus de trois mois a été encourue;

c) Le sursis ne tombe qu'à la suite de la condamnation à une peine criminelle ou à un emprisonnement principal de plus d'un mois pour des faits commis pendant le délai d'épreuve;

d) La loi de 1947 permet le sursis partiel. Le juge qui aura prononcé plusieurs peines du chef d'un seul et même délit pourra accorder le sursis pour une peine déterminée et l'exclure pour une autre.

HOOFDSTUK III.

De probation.

A. — Het ontwerp van 1948.

Onmiddellijk volgend op de versoepeling van het systeem der voorwaardelijke veroordeling kwam op 15 mei 1948 het eerste ontwerp houdende invoering van de probation.

Het wetsontwerp van 1948 stelde voor, dat een maatschappelijke enquête over het gedrag en het milieu van de verdachte ingesteld zou kunnen worden.

Een tweede belangrijke wijziging werd door het ontwerp van 1948 voorgesteld. De rechter, die een voorwaardelijke veroordeling uitspreekt, zal de bevoegdheid hebben te beslissen dat de veroordeelde gedurende de schorsingstermijn op de proef gesteld zal worden (probation). Het voorschrijven van concrete voorwaarden, aangepast aan het individuele geval, zal aan de voorwaardelijke veroordeling een werkelijke inhoud geven.

Samenvattend kan van het ontwerp 1948 gezegd worden dat het, onder de naam van probation-regime, een nieuwe en betere regeling van de voorwaardelijke veroordeling wilde invoeren.

B. — Reacties van de Kamercommissie.

Het ontwerp van 1948 verviel door de Kamerontbindingen van 1949 en 1950 en werd in 1952 opnieuw licht gewijzigd ingediend.

Toen het voor de Kamercommissie van Justitie in behandeling werd genomen droegen sommige leden sterk aan op invoering van de probation vóór de uitspraak van de veroordeling.

Zij onderschatten niet de voordelen van het ontwerp. Deze waren vooral gelegen in een grotere individualisering der straf. Het onderzoek over het individu en de maatschappelijke enquête zijn voor de rechter zeer nuttig. Inderdaad als de rechter overweegt of hij al dan niet voorwaardelijk zal veroordelen, moet hij zich veelal op persoonlijke indrukken verlaten. Objectieve inlichtingen over de persoon die terechtstaat, over zijn milieu en levensomstandigheden ontbreken meestal. Het hoofddoel van het strafdossier en van het verhoor op de terechtzitting is immers het bewijs van het tenlaste gelegd misdrijf te leveren. Soms heeft de magistraat die de zaak onderzocht de behoefte gevoeld om iets meer over de persoon van de verdachte te vernemen. Dan vindt men in het dossier een politieverslag over zijn gedrag, levensgewoonten, enz. Daaruit kan blijken dat de politieofficier ook voor deze kant van de zaak een open oog heeft. Doch meestal leidt het tot de conclusie, dat navorsingen naar de persoonlijkheid en het milieu de taak waarvoor onze politie is opgeleid te buiten gaan. Wil men de rechter werkelijk over de persoon van de verdachte voorlichten, dan moet men een maatschappelijke enquête instellen.

Er bestaat immers een groot verschil tussen een maatschappelijke enquête en een opsporings- of gerechtelijk onderzoek. Het einddoel en het ideaal van de opsporingen moge het vinden van de waarheid zijn, geen enkele verdachte ontkomt aan de indruk dat het onderzoek « tegen » hem gericht is. Teveel berechtingsleed gaat met het politieel en strafprocessueel optreden gepaard, om die indruk weg te nemen. De maatschappelijke enquête daarentegen wordt slechts mogelijk en nuttig ten opzichte van een verdachte, die van meeteen ervan overtuigd is dat zij niet tegen hem wordt ingesteld, doch uiteindelijk tot een beslissing zal leiden die met zijn persoonlijke toestand rekening houdt.

CHAPITRE III.

La probation.

A. — Le projet de 1948.

Le premier projet établissant la probation fut déposé le 15 mai 1948, immédiatement après l'assouplissement du régime de la condamnation conditionnelle.

Le projet de loi de 1948 prévoyait la possibilité de procéder à une enquête sociale sur le comportement et le milieu de l'inculpé.

Ce projet de 1948 prévoyait une seconde modification importante. Le juge qui prononce une condamnation conditionnelle pourra ordonner la mise sous probation du condamné pendant le délai d'épreuve (probation). Les conditions concrètes à prescrire, adaptées à chaque cas, donneront un sens réel à la condamnation conditionnelle.

En résumé, le projet de 1948 voulait instaurer, sous le nom de régime de probation, un régime nouveau et meilleur de condamnation conditionnelle.

B. — Réactions de la Commission de la Chambre.

Ce projet, devenu caduc par suite de la dissolution des Chambres en 1949-1950, fut déposé à nouveau en 1952 sous une forme légèrement modifiée.

Lors de son examen par la Commission de la Justice de la Chambre, certains membres ont insisté vivement en vue de l'instauration de la probation avant le prononcé de la condamnation.

Ils n'ont pas sous-estimé les avantages du projet, consistant surtout en une plus grande individualisation de la peine. L'information sur la personne inculpée ainsi que l'enquête sociale sont de nature à faciliter grandement la tâche du juge. En effet, le juge qui envisage de prononcer ou de ne pas prononcer une condamnation conditionnelle, doit très souvent se fier à des impression personnelles. Des renseignements objectifs sur l'inculpé, son milieu et ses conditions d'existence font le plus souvent défaut. Le but principal du dossier répressif et de la confrontation à l'audience est d'ailleurs d'apporter la preuve du délit imputé à l'inculpé. Parfois, le magistrat chargé de l'instruction de l'affaire a senti le besoin d'être informé sur la personne de l'inculpé. Un dossier établi par la police sur le comportement, les habitudes, etc., de celui-ci est alors joint au dossier. Cela permettra de voir que, de son côté, l'officier de police a également prêté son attention à cet aspect de l'affaire; mais il en ressort le plus souvent qu'une enquête sur la personnalité et le milieu dépasse le cadre de la formation de notre police. Si l'on entend réellement informer le juge sur la personne de l'inculpé, il faudra procéder à une enquête sociale.

La différence entre une enquête sociale et une instruction préliminaire ou judiciaire est en effet très grande. Quoique la vérité soit le but final et l'idéal des poursuites, tout inculpé a l'impression que celles-ci sont dirigées « contre » lui. L'intervention de la police et la procédure pénale s'accompagnent de trop de tracasseries pour dissiper cette impression. L'enquête sociale, pour sa part, n'est possible ni utile que pour un inculpé qui est convaincu, dès le début, qu'elle n'est pas dirigée contre lui et qu'il en résultera finalement une décision qui tiendra compte, dans son intérêt, de sa situation personnelle. Si l'enquête sociale inspire quelque crainte à l'inculpé, il peut la refuser. S'il accepte que l'on y

en dat zulks voor hem voordelig is. Meent de verdachte iets van de maatschappelijke enquête te vrezen te hebben, dan mag hij ze weigeren. Vindt hij het echter goed dat men ze instelt en is hij bereid eraan mede te werken, dan is de eerste noodzakelijke voorwaarde voor een goede voorlichting van de rechter aanwezig.

De probation na veroordeling biedt ontgangsprekelijk grote voordelen, aldus sommige commissieleden, doch het meest essentiële voordeel van de eigenlijke probation ontbreekt.

De probation is ontstaan in de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Zoals in het angelsaksisch recht gebruikelijk is, wordt de taak van de strafrechter in twee fazen gesplitst: de schuldigverklaring, « conviction » en het uitspreken van de straf, « sentence ». Bij probation doet de rechter wel het eerste, doch het andere doet hij voorlopig niet, in de hoop dat het gedrag van de betrokken zal zijn dat hij de sanctie ook nooit zal moeten uitspreken.

Het was de wens van sommige commissieleden zulk een probation systeem in ons strafrecht in te voeren. Zij beriepen zich op de feitelijke toepassing van dit systeem door sommige parketten en wensten deze feitelijke toepassing een wettelijke regeling te geven en ze uit te breiden tot alle stadia van het strafrechtelijk onderzoek.

Het staat vast, aldus deze leden, dat een aantal verdachten op het rechte pad kunnen worden gehouden zonder dat men ze blootstelt aan de nadelen van vervolging en straf, waardoor zij misschien voorgoed gebroken kunnen worden.

Doch de mogelijkheid om een geval op deze wijze op te lossen bestaat niet alleen in het stadium dat het Openbaar Ministerie nog *dominus litis* is. Als die mogelijkheid in een latere fase van het strafproces wel gegeven is, kan het nut hebben dat de rechter, voor wie de zaak reeds aanhangig gemaakt is, de feiten bewezen verklaart en de voorwaarden bepaalt waaronder hij van bestrafting zal afzien.

Kortom, uw Commissie was van oordeel dat de probation zoals ze door de verscheidene parketten wordt toegepast diende gehandhaafd, dat zij eveneens door de strafrechter moest kunnen worden opgelegd in geval van voorwaardelijke veroordeling. Zij acht het echter wenselijk ook de probation te voorzien tussen deze twee uiterste stadia van de rechtspleging in, met andere woorden: vóór de uitspraak van de straf en zelfs vóór de verwijzing van de verdachte.

C. — Het ontwerp van 20 november 1956.

Ingaande op de wens van uw Commissie, heeft de Minister van Justitie de mogelijkheid bestudeerd om de eigenlijke probation in ons strafstelsel in te voeren. Dit leidde tot een nieuw ontwerp welk op 20 november 1956 werd neergelegd (*Stuk* n° 598, 1956-1957).

Dit nieuwe ontwerp voorzag niet alleen de probation na veroordeling t.t.z. de opschoring van de strafuitvoering. Het voerde een nieuwighed in ons strafrecht in, namelijk de voorwaardelijke opschoring van de uitspraak van de straf met of zonder probation.

Dit was dan de probation in haar essentiële vorm.

Probation is niet zoals sommigen denken een genade-maatregel of een « vergiffenis » die de delinkwent toelaat aan het gerecht te ontsnappen.

Immers de voorwaardelijke opschoring van de straf met de opdaproefstelling is precies de essentie van de behandelmethode van delinkwnten die men noemt: probation. Het is de methode van « de stok achter de deur ».

procédé et s'il est disposé à y collaborer, la première condition nécessaire à une bonne information du juge se trouve réalisée.

La mise sous probation après condamnation présente indiscutablement de l'avis de certains membres, de grands avantages, mais l'avantage essentiel de la probation proprement dite fait défaut.

La probation a vu le jour aux Etats-Unis d'Amérique. Ainsi qu'il est coutumier en droit anglo-saxon, la tâche du juge pénal se divise en deux phases : la déclaration de culpabilité (conviction) et le prononcé du jugement (sentence). En cas de probation, le juge se limite à la première phase et n'exécute conditionnellement pas la seconde, dans l'espoir que le comportement de l'intéressé sera tel qu'il n'aura jamais à prononcer la sanction.

Certains membres souhaitaient également voir introduire dans notre droit pénal un tel régime de probation. Ils invoquèrent l'application de fait de ce régime par certains parquets et ils désiraient voir consacrer dans la loi cette application de fait ainsi que l'extension légale de celle-ci à tous les stades de la procédure pénale.

Il est évident, d'après ces membres, qu'un certain nombre d'inculpés peuvent être maintenus dans la bonne voie sans qu'on les expose aux inconvénients de poursuites et de sanctions qui risquent de briser définitivement leur situation.

Mais la possibilité de résoudre un cas de telle manière n'existe pas seulement au moment où le Ministre public est encore *dominus litis*. Si cette possibilité existe à une phase ultérieure de la procédure pénale, il peut être utile que le juge, déjà saisi de l'affaire, déclare que les faits sont établis et détermine les conditions dans lesquelles il renoncera à la condamnation.

Bref, votre Commission a estimé que la probation, telle qu'elle est appliquée par les différents parquets, devait être maintenue, qu'elle devrait pouvoir être appliquée également par le juge répressif en cas de condamnation conditionnelle. Toutefois elle a estimé souhaitable de prévoir également la probation entre ces deux phases extrêmes de la procédure, c'est-à-dire avant le prononcé de la peine et même avant le renvoi de l'inculpé.

C. — Le projet du 20 novembre 1956.

Répondant au vœu exprimé par votre Commission, le Ministre de la Justice s'est préoccupé de la possibilité d'introduire dans notre système pénal la probation proprement dite. A cet effet un nouveau projet fut déposé le 20 novembre 1956 (*Doc. n° 598, 1956-1957*).

Ce nouveau projet prévoyait non seulement la probation après condamnation, c'est-à-dire le sursis à l'exécution de la peine, mais il introduisait également une innovation dans notre droit pénal, à savoir la suspension, conditionnelle ou non du prononcé de la peine avec ou sans probation.

En l'occurrence, il s'agissait bien de la probation dans sa forme essentielle.

La probation ne constitue pas, comme d'aucuns se l'imaginent, une mesure de grâce ou un « pardon » permettant au délinquant d'échapper à la justice.

En effet, la suspension conditionnelle de la peine avec condition probatoire constitue précisément l'essentiel de la méthode de traitement des délinquants que l'on désigne sous le nom de probation. C'est la méthode de « la menace permanente ».

Zoals wij verder in dit verslag zullen aanmerken, onderstelt de probation, als strafrechtelijke maatregel, daarom niet noodzakelijk de formele opschoring van de strafuitspraak of van de strafuitvoering. Echter is de voorwaardelijke opschoring van de straf steeds *implicit* eigen aan iedere probation, daar de overtreding voor welke de probation wordt toegepast strafbaar blijft wanneer de proef mislukt.

De voorwaardelijke opschoring van de straf is derhalve ook *implicit* wanneer de probation wordt toegepast zonder formele veroordeling; mislukt de opdaproefstelling dan kan degene, die het voordeel ervan heeft genoten, voor de rechtbank gedaagd worden, schuldig bevonden en tot een straf veroordeeld. Evenzo is de voorwaardelijke opschoring van de straf *implicit*, wanneer de probation als een zelfstandige gerechtelijke maatregel wordt getroffen en niet als een voorwaarde of een aanvullende maatregel van de voorwaardelijke opschoring van de uitspraak of de tenultvoerlegging van de straf: mislukt de opdaproefstelling, dan kunnen op de delinquent de door het strafwetboek voorziene straffen worden toegepast wegens de oorspronkelijke overtreding.

**

**

Dit gezegd zijnde over de essentie van de probation onderzocht uw Commissie achtereenvolgens de verschillende juridische middelen die de opschoring van de straf mogelijk maken.

Men kan verscheidene juridische middelen aanwenden om, met het oog op de toepassing van het stelsel van de opdaproefstelling, de straf voorwaardelijk op te schorten. Deze middelen kan men gemakkelijkheidshalve rangschikken naar gelang van de fase van de strafprocedure tijdens welke er tot opschoring van de straf besloten wordt. Logischerwijze kan men vier categorieën onderscheiden :

De strafopschoring en het uitstel met of zonder probation :

- a) voor het parket;
- b) voor de Raadkamer;
- c) vóór de veroordeling door de strafrechtbank;
- d) na de veroordeling door de strafrechtbank.

HOOFDSTUK IV.

Probation voor het parket.

De al of niet voorwaardelijke opschoring der straf kan reeds uitgelokt worden in het allereerste stadium van het onderzoek; onmiddellijk na de vaststelling der feiten en vooraleer er beslist werd van te vervolgen.

Wij ontmoeten hier de probation zoals ze sinds 1946 door verscheidene parketten werd toegepast.

De overheidsinstanties, die met het instellen en het insturen van een strafproces zijn belast, hebben doorgaans het recht om van vervolging af te zien; als de bewijzen, waarover zij beschikken om de schuld van een beklaagde vast te stellen, onvoldoende worden geacht. In dergelijke gevallen wordt van vervolging afgezien wegens gebrek aan bewijsmiddelen; discretionaire macht is maar aanwezig in die zin dat de gevallen worden gesorteerd met het oog op het uitschakelen van diegene waarin vervolging nutteloos zou zijn. Om een totaal verschillende macht gaat het echter als de met vervolging belaste overheid gemachtigd is om van de aan de gang zijnde vervolgingen af te zien of om er geen

Comme nous l'indiquerons plus loin dans le présent rapport, la probation, en tant que mesure pénale, n'implique pas nécessairement la suspension formelle du prononcé de la condamnation ou de l'exécution pénale. Cependant, la suspension conditionnelle de la peine est toujours inhérente à la probation, l'infraction pour laquelle il est recouru à la probation restant punissable en cas d'échec de l'épreuve.

La suspension conditionnelle de la peine est donc implicite aussi lorsque la probation est appliquée sans qu'il y ait eu condamnation formelle; si la probation échoue, le bénéficiaire de la probation peut être traduit devant le tribunal pour y être reconnu coupable et condamné à une peine. De même, la suspension conditionnelle de la peine est implicite lorsque la probation constitue une mesure judiciaire indépendante et n'est pas prévue comme une condition ou une mesure complémentaire de la suspension conditionnelle du prononcé ou de l'exécution de la peine: si la probation échoue le délinquant demeure passible des peines prévues au Code pénal pour l'infraction initiale.

* * *

Après ces considérations sur ce qui constitue l'essentiel de la probation, votre Commission a examiné successivement les divers moyens juridiques permettant la suspension de la peine.

On peut recourir à plusieurs moyens juridiques distincts pour suspendre conditionnellement la peine en vue d'appliquer le régime de la probation. Ces moyens peuvent être commodément classés d'après le stade de la procédure pénale auquel il est décidé de suspendre la peine. Logiquement, on peut distinguer quatre catégories :

La suspension et le sursis avec ou sans probation :

- a) au stade du parquet;
- b) devant la Chambre du conseil;
- c) avant condamnation par le tribunal répressif;
- d) après condamnation par le tribunal répressif.

CHAPITRE IV.

Probation au stade du parquet.

La suspension, conditionnelle ou non, de la peine peut être provoquée dès le premier stade de l'instruction judiciaire : immédiatement après la constatation des faits et avant toute décision de poursuites.

Nous rencontrons ici la probation telle qu'elle est appliquée par plusieurs parquets depuis 1946.

Les organes publics chargés d'ouvrir et d'instruire un procès criminel ont généralement le pouvoir d'abandonner les poursuites si les preuves dont ils disposent pour établir la culpabilité d'un inculpé sont considérées comme insuffisantes. En pareil cas, l'abandon des poursuites est dicté par le manque de preuves; un pouvoir discrétionnaire n'existe qu'en ce sens, que les cas sont triés afin d'éliminer ceux où il serait vain de poursuivre. Un pouvoir tout à fait différent entre en jeu, toutefois, lorsque les organes publics chargés des poursuites sont autorisés à abandonner les poursuites en cours ou à s'abstenir d'en engager dans le cas où ils estiment à la fois que l'inculpé est coupable et

in te stellen, wanneer zij niet alleen van oordeel is dat de beklaagde schuldig is, maar ook dat hij, als zijn geval vóór de rechtbank wordt gebracht, een veroordeling kan oplopen op grond van de bestaande bewijzen. In dat geval wordt van de strafvervolging niet afgezien op grond van juridische overwegingen, maar wel om redenen in verband met het sociale en criminale beleid. Waar in dit hoofdstuk sprake is van opschoring van de vervolgingen, gaat het om de uitoefening van een dergelijke macht welke de gewilde opschoring van de vervolgingen met zich medebrengt, of schoon de beklaagde schuldig wordt geacht en vermoedelijk veroordeeld zou worden, indien hij werd vervolgd.

Vijftien jaren ervaring inzake probation door de parketten hebben geleerd dat in de overgrote meerderheid van de gevallen waarin ze werd toegepast de probation een gunstige afloop kende.

Uw Commissie was dan ook van oordeel dat het officieuze probation-stelsel door de parketten diende gehandhaafd.

Wel heeft zij de mogelijkheid onderzocht de probation reeds in dit beginstadium van het onderzoek een wettelijke regeling te verschaffen.

Enkele leden wilden zelfs aan de verdachte een « recht » op probation verlenen.

Zij vroegen zich met name af of aan de verdachte, of tenminste aan de verdachte die van zekere antecedenten vrij is, de mogelijkheid niet zou moeten geboden worden, zijn zaak voor het parket te brengen opdat dit laatste zou onderzoeken of er geen aanleiding is om van de vervolging tegen hem af te zien en hem het voordeel van de probation te doen genieten.

Deze procedure zou dit groot voordeel opleveren dat de verdachte van de verschijning voor de correctionele rechtbank en van de ruchtbaarheid welke die verschijning vaak voor hem tot gevolg heeft, gespaard blijft.

Mocht het parket, dat de verdachte en zijn raadsman verplicht zou dienen te horen, het verzoek inwilligen, dan zou zich geen moeilijkheid voordoen, voor zover het zich beperkte als enige verplichting aan de verdachte voor te schrijven tijdens de proeftijd van goed gedrag te zijn.

Indien het parket dit verzoek afwees of indien het meende het afzien van de vervolging te moeten afhankelijk maken van voorwaarden, waardoor dan de persoonlijke vrijheid beperkt wordt, zou de zaak worden voorgelegd aan een gerecht b.v. de Raadkamer die, in het eerste geval, de beslissing van de procureur des Konings zou kunnen wijzigen en, in het tweede geval, de door die magistraat opgelegde voorwaarden zou kunnen bekrachtigen.

Het onder de ogen genomen systeem bleek echter tot grote moeilijkheden aanleiding te geven. Zelfs zo dit recht enkel toegekend werd aan verdachten zonder criminale of correctionele antecedenten, zou het niettemin waar zijn dat de parketten met soortgelijke verzoeken zouden overstelp worden. Het spreekt vanzelf dat al de verdachten die in de door de wet bepaalde voorwaarden verkeren, van dit eerste proceduremiddel gebruik zouden maken. Zij zouden om de probation verzoeken voor de zaken van erge aard, en het ware logisch, daar deze zaken de zwaarste gevolgen hebben. Zij zouden erom verzoeken voor lichte zaken, en het ware nog logisch, want hoe zou men hen kunnen doen begrijpen dat, terwijl de probation kan worden toegestaan voor zedenzaken, diefstal en andere soortgelijke misdrijven, ze voor een klein vergrijp zou geweigerd worden. Men zou van de belangwekkende gevallen, waarover gesproken werd, veraf staan. Zoals men terecht heeft doen opmerken, zou de probation die een uitzonderlijke maatregel is, een normale procedure worden.

qu'il serait possible de le faire condamner sur la base des preuves existantes, si le cas était porté devant les tribunaux. La renonciation aux poursuites pénales n'est pas alors dictée par des considérations juridiques, mais bien par des considérations sociales et de politique criminelle. Lorsque, dans le présent chapitre de ce rapport, il est question de suspension des poursuites, il s'agit de l'exercice d'un pouvoir de ce genre, comportant la suspension délibérée des poursuites, nonobstant le fait que l'inculpé est considéré comme coupable et serait probablement condamné s'il était poursuivi.

Quinze ans d'expérience en matière de probation par les parquets ont appris que, dans la très grande majorité des cas où elle a été appliquée, la probation a donné un résultat favorable.

Aussi, votre Commission a-t-elle estimé que le régime officieux de la probation par les parquets devait être maintenu.

Elle a cependant examiné la possibilité de doter la probation d'une réglementation légale dès le stade initial de l'instruction.

Quelques membres voulaient même accorder au prévenu un « droit » à la probation.

Ils ont notamment envisagé s'il devait être permis à l'inculpé, ou tout au moins à l'inculpé qui est exempt d'antécédents, de porter son cas devant le parquet pour que celui-ci examine s'il y a lieu d'abandonner les poursuites à sa charge et de lui accorder le bénéfice de la probation.

Cette procédure aurait le grand avantage d'éviter à l'inculpé de comparaître devant le tribunal correctionnel, ce qui lui épargnerait la publicité qu'entraîne souvent cette comparution.

Si le parquet, qui serait tenu d'entendre le prévenu et son conseil, devait accueillir la requête, toute difficulté serait éliminée pour autant qu'il se bornerait à imposer comme condition unique à l'inculpé d'avoir une bonne conduite pendant la durée de l'épreuve.

Si le parquet rejettait la requête ou s'il estimait devoir subordonner l'abandon des poursuites à des conditions qui limitent la liberté personnelle, l'affaire serait soumise à un tribunal, par exemple la Chambre du conseil, qui, dans le premier cas, pourrait réformer la décision du procureur du Roi et, dans le deuxième cas, ratifier les conditions imposées par ce magistrat.

Le système envisagé semblait toutefois présenter de grandes difficultés. Même si ce droit n'était reconnu qu'à des inculpés sans antécédents criminels ou correctionnels, il ne resterait pas moins que les parquets seraient encombrés de pareilles requêtes. Il va de soi que tous les inculpés réunissant les conditions prévues par la loi auraient recours à ce premier moyen de procédure. Ils demanderaient la probation pour des affaires graves, ce qui serait logique, ces affaires entraînant les plus lourdes conséquences. Ils la demanderaient pour des affaires moins graves, ce qui serait tout aussi logique, car comment leur faire comprendre que la probation puisse être accordée pour des affaires de mœurs, de vol et d'autres délits analogues, mais refusée pour un délit bénin ? Cela nous amènerait loin des cas dignes d'intérêt dont il a été question. On a fait observer avec raison que la probation, mesure exceptionnelle, deviendrait la procédure normale.

Uw Commissie is op dit door sommige leden overwogen stelsel niet ingegaan daar zij het niet wenselijk acht de procureur des Konings te beroven van een zijner voornaamste bevoegdheden: de beoordeling van de opportunité der vervolgingen.

Dit is ook de reden waarom bij de toepassing van de probation voor de Raadkamer, — procedure die door uw Commissie voorgesteld wordt, — de eensluidende vordering van het Openbaar Ministerie vereist is.

Inderdaad mocht men dit akkoord van het parket niet als essentiële voorwaarde voor de probation door de Raadkamer stellen, dan zou de magistraat van het Openbaar Ministerie onderworpen worden aan die van de zetel.

Welnu uw Commissie wenst de onafhankelijkheid van het Openbaar Ministerie te handhaven.

De procureur-generaal is in zijn rechtsgebied en de procureur des Konings is in zijn arrondissement verantwoordelijk (samen met bepaalde bestuursoverheden) voor het behoud van de rust en de openbare orde.

Zij staan in het centrum van hun respectieve gebiedsomschrijving. Zij ontvangen en controleren alle inlichtingen omtrent de misdadiciteit. Alleen zij hebben een volledig overzicht en zij alleen kunnen een beteugelingspolitiek voeren. De procureur-generaal geeft aan zijn parketten de nodige aansporing, zoals de procureur des Konings, die zijn substituut is, die aan de politieoverheden geeft.

Zij stellen de algemene onderrichtingen vast en onderzoeken eveneens de individuele gevallen.

Zij, en zij alleen, zijn verantwoordelijk tegenover de Minister van Justitie.

Aan hen vraagt de Minister elke dag toelichtingen, inlichtingen en ophelderingen voor rekening van het Parlement, de besturen en de particulieren. Hen ondervraagt hij in verband met de toeneming van de misdadiciteit, met de niet-bestrafing, met de vervolgingen die ze instellen of niet instellen, en met de talloze incidenten die zich elke dag voordoen.

Kan men zich indenken dat vervolgingen, waartoe na rijk beraad besloten werd, hetzij in een kiese zaak, hetzij om een einde te maken aan op grote schaal gepleegde wetsovertredingen die de openbare orde en veiligheid in het gedrang brengen (zoals b.v. prostitutie met ermee verbond houdende misdrijven, verboden handel in verdovingsmiddelen, oplichting, enz.) door de Raadkamer of de Kamer van inbeschuldigingstelling zouden gestuit worden, onder voorwendsel dat de probation dient te worden toegestaan?

Het ware het optreden van de procureur-generaal en van de procureur des Konings volledig aan het oordeel van de rechters ondergeschikt maken.

In de Memorie van Toelichting van het thans besproken ontwerp wordt melding gemaakt van de officieuze probation door sommige parketten ingericht en van de bemoeidigende uitslagen die zij gaf.

Het is de uitdrukkelijke wil van uwe Commissie dat de parketten zouden mogen voortgaan de seponering van zekere vervolgingen te doen afhangen van het goed gedrag van de betrokkenen.

Votre Commission ne s'est pas prononcée en faveur du système envisagé par certains membres parce qu'elle n'a pas estimé désirable de priver le procureur du Roi d'une de ses attributions essentielles, notamment l'appréciation de l'opportunité des poursuites.

C'est pour cette raison que la réquisition conforme du Ministère public est requise lors de l'application de la probation par la Chambre du conseil — procédure proposée par votre Commission.

En effet, si l'accord du parquet n'était pas la condition essentielle de la probation par la Chambre du conseil, le magistrat du Ministère public serait subordonné à celui du siège.

Or, votre Commission souhaite maintenir l'indépendance du Ministère public.

Le procureur général, dans son ressort, et le procureur du Roi, dans son arrondissement (conjointement avec certaines autorités administratives) sont responsables de la tranquillité et de l'ordre publics.

Ils se trouvent au centre de leurs circonscriptions respectives. Ils reçoivent et contrôlent tous les renseignements au sujet de la délinquance. Eux seuls en ont une vue d'ensemble et eux seuls peuvent pratiquer une politique de répression. Le procureur général fait à ses parquets les recommandations nécessaires, comme le procureur du Roi, qui n'est que son substitut, les fait aux autorités de la police.

Ils établissent les instructions générales et examinent également les cas individuels.

Eux, et eux seuls, sont responsables devant le Ministre de la Justice.

C'est à eux que le Ministre demande jurement des explications, des renseignements et des éclaircissements pour le compte du Parlement, de l'Administration et des particuliers. Il les interroge au sujet de l'accroissement de la délinquance, de la non-répression, des poursuites qu'ils intentent ou non, des innombrables incidents qui se présentent chaque jour.

Conçoit-on que les poursuites, intentées après mûre réflexion, soit dans une affaire délicate, soit en vue de mettre fin à des infractions commises sur une grande échelle et tendant à porter atteinte à la sécurité et à l'ordre publics (tels, par exemple, la prostitution et les infractions connexes, le commerce interdit des stupéfiants, les escroqueries, etc.), soient suspendues par la Chambre du conseil ou la Chambre des mises en accusation, sous prétexte qu'il y a lieu d'accorder la probation ?

Ce serait subordonner entièrement à l'appréciation des juges l'action du procureur général et du procureur du Roi.

L'Exposé des Motifs du projet en discussion fait mention de la probation officieuse instaurée par certains parquets et de ses résultats encourageants.

La volonté expresse de votre Commission est de voir les parquets continuer à faire dépendre de la bonne conduite de l'intéressé le classement de certaines poursuites.

HOOFDSTUK V.

Probation voor de Raadkamer.

Art. 3 van het Commissieontwerp.

Indien om de redenen hierboven uiteengezet het institutionaliseren van de probation voor de parketten niet mogelijk, althans niet wenselijk bleek te zijn, dan was dit een reden te meer voor uw Commissie om een andere formule te zoeken die de probation mogelijk zou maken in het stadium van het onderzoek.

Zo kwam men tot het verlenen aan de Raadkamer van de bevoegdheid haar bevel tot verwijzing op te schorten met of zonder probation, in de vorm en onder de voorwaarden bepaald in artikel 3.

Het betreft een belangrijke uitbreiding van het toepassingsgebied der probation die in het Regeringsontwerp niet voorzien was.

In de schoot van uw Commissie waren er tegenstanders van deze uitbreiding.

Zij lieten gelden :

1^e dat de rechten van de verdediging niet voldoende beschermd waren. Immers, indien voor de Raadkamer de probation door de procureur des Konings gevorderd wordt, dan kan de verdachte in een kiese toestand geplaatst worden. Er kan op hem een soort drukking — al zij deze stilzwijgend — uitgeoefend worden, opdat hij de probationvoorwaarden zou aanvaarden. In dit geval kan de verdachte er toe gebracht worden de probationvoorwaarden te aanvaarden — ook al is hij niet schuldig.

2^e dat de Raadkamer een onderzoeksgericht is, en geen vonnisgericht. Verwijzen naar de beslissingen die zij velt inzake de toepassing van de wet op het sociaal verweer, gaat niet op. In zijn advies op het ontwerp van wet (*Stuk* n° 598, 1956-1957), wijst de Raad van State er terecht op « dat inzake sociaal verweer de Raadkamer zich tot de constataatie beperkt, dat de feiten vaststaan en door de verdachte zijn begaan. Over de schuld spreekt zij zich niet uit » (zie ontwerp, blz. 25).

In de procedure van probation moet de Raadkamer zich wel over de schuld van de verdachte uitspreken.

Zij waren van oordeel dat de probation moet toevertrouwd worden, in dit stadium van de procedure althans, aan een speciale Probationkamer. Zo luidde trouwens ook het advies van de Raad van State (zie loc. cit.). Volgens hen dienen dus de onderzoeksgerichten hun taak normaal te vervullen. Eerst moet het bevel tot verwijzing naar de correctionele rechtbank door de Raadkamer zijn genomen. Op dat ogenblik kan de zaak, op vordering van de procureur des Konings en met de instemming van de verdachte, voor de Probationkamer aanhangig gemaakt worden.

De voorstanders antwoorden hierop :

1. dat de Raadkamer eigenlijk geen beslissing betreffende de grond neemt, daar de verdachte wel zijn instemming met de procedure verleent doch daardoor niet noodzakelijk het misdrijf bekent.

De Commissie heeft dat argument langdurig besproken en is tot de conclusie gekomen dat het, althans in die vorm, niet mocht worden aangenomen.

Inderdaad, het is wel waar dat de verdachte met in deze bepaalde procedure in te stemmen niet noodzakelijkerwijs daardoor zijn schuld bekent, doch hij legt zich neer bij de constataatie dat de rechter het feit als bewezen beschouwd en wel als door verdachte gepleegd.

CHAPITRE V.

Probation devant la Chambre du conseil.

Art. 3 du projet de la Commission.

Si, pour les raisons exposées ci-dessus, l'institutionnalisation de la probation devant les parquets ne semblait pas réalisable, du moins pas souhaitable, ce fut une raison de plus pour votre Commission de rechercher une autre formule permettant la probation au stade de l'instruction.

C'est ainsi qu'on en est arrivé à permettre à la Chambre du conseil de suspendre son ordonnance de renvoi avec ou sans probation, dans la forme et aux conditions prévues à l'article 3.

Ceci constitue une extension importante du champ d'application de la mise sous probation qui n'était pas prévue dans le projet gouvernemental.

Parmi les membres de votre Commission, certains se sont déclarés adversaires de cette extension.

Ils faisaient valoir :

1e que les droits de la défense n'étaient pas suffisamment sauvagardés. En effet, si le procureur du Roi requiert la probation devant la Chambre du conseil, le prévenu peut se trouver placé dans une situation délicate. Celui-ci peut faire l'objet d'une sorte de pression, même tacite, pour qu'il accepte les conditions de la mise sous probation. Dans ce cas, l'inculpé peut être amené à accepter les conditions de la mise sous probation, même s'il n'est pas coupable.

2e que la Chambre du conseil est une juridiction d'instruction et non une juridiction de jugement. La référence aux décisions prises par celle-ci en matière d'application de la loi sur la défense sociale manque de pertinence. Dans son avis sur le projet de loi (*Doc. n° 598, 1956-1957*), le conseil d'Etat souligne à juste titre qu'« en matière de défense sociale, la Chambre du conseil se borne à constater que les faits sont constants et qu'ils ont été commis par l'inculpé. Elle ne se prononce pas sur la culpabilité » (voir projet, p. 25).

Dans la procédure de probation, la Chambre du conseil doit bien se prononcer sur la culpabilité de l'inculpé.

Ils étaient d'avis que, du moins à ce stade de la procédure, la probation doit être confiée à une Chambre spéciale de probation. Tel était d'ailleurs également l'avis du Conseil d'Etat (voir loc. cit.). Selon eux, les juridictions d'instruction doivent donc remplir leur tâche normalement. Tout d'abord, l'ordonnance de renvoi devant le tribunal correctionnel doit être rendue par la Chambre du conseil. A ce moment, l'affaire peut être portée devant la Chambre de probation, sur requête du procureur du Roi et avec l'assentiment de l'inculpé.

Les partisans de la mesure répondent à ces objections :

1. qu'en réalité la Chambre du conseil ne statue pas sur le fond, puisque l'inculpé se déclare bien d'accord sur la procédure mais ne reconnaît pas nécessairement ainsi qu'il a commis l'infraction.

La Commission a longuement discuté cet argument et est arrivée à la conclusion que celui-ci ne pouvait être admis, du moins sous cette forme.

En effet, s'il est vrai qu'en marquant son accord sur la procédure prévue en la matière, l'inculpé ne se reconnaît pas nécessairement coupable, il ne s'élève toutefois pas contre la constatation que le juge considère le fait comme établi et que l'inculpé en est bien l'auteur.

Zonder er mee in te stemmen legt verdachte zich daarbij neer en mag dus niet meer volledig de zaak ten gronde weer ter bespreking brengen moest de proef herroepen worden. Er zal hem enkel toegelaten worden zijn schuld te bespreken wat een feit betreft dat per hypothese, hem definitief wordt toegeschreven.

De beslissing van de rechter raakt dus wel de grond van de zaak.

2. dat de bevoegdheid van de Raadkamer geen nieuwighed is. Zij is reeds ingesteld door de wet van 9 april 1930 betreffende het sociaal verweer (art. 7). Luidens een arrest van de Kamer van inbeschuldigingstelling bij het Hof van beroep te Gent dd. 23 mei 1933 (*Rev. Dr. pén.*, 1933, blz. 680), moet het onderzoeksgerecht de drie volgende zaken nagaan :

- 1° het feit moet een misdaad of een wanbedrijf zijn;
- 2° de verdachte moet het feit hebben gepleegd;
- 3° de verdachte moet zich bevinden in een toestand van krankzinnigheid of van zware geestesstoornis.

3. dat de instelling van de probation in het stadium van het onderzoek *fundamenteel* is en niets anders dan de logische verlenging van de pretoriaanse probation-procedure die door vele parketten sinds 1946 wordt toegepast.

De probation biedt geen zo groot voordeel voor de verdachte in het stadium van de procedure van de openbare terechting. Zij is vooral nuttig in *het stadium van het vooronderzoek* wanneer een schandaal, dat heel het leven of de loopbaan van een delinkwent zou kunnen in het gedrang brengen, nog kan vermeden worden.

4. dat de door sommigen voorgestelde Probationkamer in het openbaar recht zou spreken, waardoor het voordeel van de geheime procedure in de Raadkamer wegvalt.

5. dat zulke Probationkamer een zoveelste nieuwe schakel zou worden in de reeds zware strafprocedure. Deze verzwaring van de procedure zou bovendien volkomen nutteloos blijken telkens als de Probationkamer noch de vordering van het Parket, noch het verzoek van de verdachte zou inwilligen.

Uw Commissie heeft zich uitgesproken voor de probation in het stadium van het vooronderzoek omdat zij ten slotte oordeelde dat de bezwaren niet opwogen tegen de voordelen.

Bij de door de Commissie goedgekeurde procedure van de Raadkamer dient onderlijnd :

1° de noodzakelijkheid van de Raadkamer, vast te stellen dat het ten laste gelegde feit door de verdachte gepleegd werd. Zoniet zou ingeval van intrekking van de probation een nieuw onderzoek uiterst moeilijk, ja zelfs onmogelijk, kunnen worden.

2° dat de verdachte in kennis dient gesteld van de door het Parket ingestelde voorwaarden, die hij vrijelijk zal kunnen aanvaarden of verwerpen.

3° dat de Raadkamer, ondanks het feit dat er een akkoord tussen parket en verdachte zou bestaan, de probation kan weigeren. In dat geval moet zij ofwel buiten vervolging stellen of verzenden. Tegen zulke weigering bestaat er geen beroep. Het krachtens artikel 3, § 4 ingestelde beroep slaat alleen op de door de wet gestelde voorwaarden.

Sans acquiescement de sa part, l'inculpé s'incline devant ce fait, et il ne lui est donc plus permis de faire réexaminer le fond de l'affaire en cas de révocation de la probation. Il ne lui sera permis que de discuter de sa culpabilité quant à un fait qui, par hypothèse, lui est imputé définitivement.

La décision du juge concerne donc bien le fond de l'affaire.

2. que la compétence de la Chambre du conseil n'est pas une innovation. Elle a déjà été instaurée par la loi du 9 avril 1930 sur la défense sociale (art. 7). Aux termes d'un arrêt de la Chambre des mises en accusation auprès de la Cour d'appel de Gand, en date du 23 mai 1933 (*Rev. Dr. pén.*, 1933, p. 680), la juridiction d'instruction doit vérifier les trois points suivants :

- 1° si le fait constitue un crime ou un délit;
- 2° si l'inculpé est l'auteur du fait;
- 3° si l'inculpé se trouve dans un état de démence ou de grave déséquilibre mental.

3. que l'institution de la probation au stade de l'instruction est *fondamentale* et simplement la prolongation logique de la procédure prétorienne de probation appliquée par de nombreux parquets depuis 1946.

La probation ne présente pas un avantage tellement important pour l'inculpé au stade de la procédure en audience publique. Elle est surtout utile au *stade de l'instruction*, au moment où il est encore possible d'éviter un scandale susceptible de compromettre toute la vie ou la carrière d'un délinquant.

4. que la chambre de probation, proposée par certains, fonctionne publiquement, ce qui supprime l'avantage de la procédure à huis clos en Chambre du conseil.

5. qu'une telle chambre de probation deviendrait un nouveau chaînon, après tant d'autres, dans la procédure déjà si lourde. En outre, cet alourdissement de la procédure se révélerait absolument inutile, chaque fois que la Chambre de probation n'accueillerait ni la réquisition du parquet, ni la requête de l'inculpé.

Votre Commission s'est prononcée finalement en faveur de la probation au stade de l'instruction, estimant que cette procédure présentait plus d'avantages que d'inconvénients.

Dans la procédure de la Chambre du conseil, approuvée par la Commission, il faut souligner :

1° la nécessité pour la Chambre du conseil d'établir que l'inculpé a commis l'acte qui lui est reproché. Sinon, en cas de révocation de la probation, une nouvelle information pourrait devenir extrêmement difficile, voire impossible;

2° le fait que l'inculpé doit avoir connaissance des conditions posées par le parquet et qu'il pourra les accepter ou les rejeter librement;

3° le fait que la Chambre du conseil peut refuser la probation, même s'il y a accord entre le parquet et l'inculpé. Dans ce cas, elle doit, soit rendre une ordonnance de non-lieu, soit ordonner le renvoi. Il n'y a pas de recours contre ce refus. Le recours introduit en vertu du § 4 de l'article 3 ne se rapporte qu'aux conditions prescrites par la loi.

HOOFDSTUK VI.

Probation vóór de veroordeling door de strafrechtkbank.

Art. 4 tot 6 van het Commissieontwerp.

Al of niet door een sociaal verslag voorgelicht, zal voor aan de strafrechter, indien hij het geschikt oordeelt, over de volgende nieuwe mogelijkheden beschikken :

1. Hij zal er zich mee kunnen vergenoegen een beslissing te treffen aangaande de schuldigheid van de verdachte en de uitspraak van de veroordeling op te schorten gedurende een termijn die hij vaststelt, doch die niet minder dan één jaar en niet meer dan vijf jaar mag bedragen : het gaat hier om de opschoring van de uitspraak der veroordeling.

Om van deze maatregel te kunnen genieten dient de verdachte vroeger geen veroordelingen tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf te hebben opgelopen en mag de veroordeling die zou moeten uitgesproken worden *in concreto* niet hoger gaan dan twee jaar gevengenisstraf.

Zo de betrokkenen, tijdens de proeftijd, geen veroordeling oploopt tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf, zal de veroordeling die opgeschorst werd niet uitgesproken worden; in het tegenovergesteld geval zal ze wel uitgesproken worden.

2. De rechter kan insgelijks de opschoring van de uitspraak der veroordeling afhankelijk maken van de door de beklaagde te nemen verbintenis om, gedurende de proeftijd, de probation-voorwaarden na te komen die de rechter hem oplegt.

Het gaat hier om de opschoring van de uitspraak der veroordeling met probation.

Gelijk de eerste opschoring, vervalt deze tweede maatregel door de veroordeling tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf.

Ze vervalt insgelijks wanneer, tijdens de proeftijd, het gedrag van de betrokkenen te zeer te wensen laat of indien hij de probation-voorwaarden niet naleeft.

HOOFDSTUK VII.

Probation na de veroordeling door de strafrechtkbank.

Art. 7 van het Commissieontwerp.

Zo de strafrechter oordeelt dat er geen aanleiding bestaat de uitspraak van het vonnis op te schorten, zal hij zoals voorheen de straf kunnen uitspreken met opschoring van de uitvoering ervan.

Het gaat hier om de voorwaardelijke veroordeling, zoals wij deze nu reeds kennen.

Om van deze maatregel te kunnen genieten, moet de beklaagde vroeger geen veroordelingen tot een criminale straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan drie maanden opgelopen hebben en dient daarenboven de hoofdgevangenisstraf, die uitgesproken wordt, niet meer dan twee jaar te bedragen. Het uitstel vervalt indien de veroordeelde, tijdens de proeftijd, een veroordeling oploopt tot een criminale straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan één maand, uitgesproken zonder uitstel of zonder probation.

De strafrechter zal in de toekomst echter ook — en dit is nieuw — de voorwaardelijke veroordeling *met probation* kunnen uitspreken. Deze kan uitgesproken worden voor

CHAPITRE VI.

Probation avant la condamnation par le tribunal répressif.

Art. 4 à 6 du projet de la Commission.

Informé ou non par un rapport d'enquête sociale, le juge répressif disposera désormais, s'il le juge opportun, des possibilités nouvelles suivantes :

1. Il pourra se borner à se prononcer sur la culpabilité de l'inculpé et à surseoir à la condamnation pendant un délai qu'il déterminera, mais qui ne pourra être inférieur à une année ni excéder cinq années : il s'agit en l'occurrence de la suspension du prononcé de la condamnation.

Pour bénéficier de cette mesure, l'inculpé ne peut avoir encouru de condamnations à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal. De plus, la condamnation qui devrait être prononcée ne peut excéder *in concreto* deux années d'emprisonnement.

Si l'intéressé, au cours de la probation, n'a pas été condamné à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal, la condamnation qui a été suspendue, ne sera pas prononcée; dans le cas contraire, elle sera bien prononcée.

2. Le juge peut également subordonner la suspension du prononcé du jugement à l'engagement par l'inculpé de respecter, pendant la durée de l'épreuve, les conditions de probation que le juge détermine.

Il s'agit, en l'occurrence, de la suspension du prononcé avec mise à l'épreuve.

Comme la première suspension, cette deuxième mesure tombe en cas de condamnation à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal.

Elle tombe également lorsque, pendant le délai de probation, la conduite de l'intéressé laisse gravement à désirer ou s'il ne respecte pas les conditions de probation.

CHAPITRE VII.

Probation après condamnation par le tribunal répressif.

Art. 7 du projet de la Commission.

Si le juge pénal estime qu'il n'y a pas lieu de suspendre le prononcé de la condamnation, il pourra, comme auparavant, prononcer la peine et surseoir à son exécution.

Il s'agit, en l'occurrence, de la condamnation conditionnelle, telle que nous la connaissons à l'heure actuelle.

Pour pouvoir bénéficier de cette mesure, l'inculpé ne peut avoir encouru précédemment de condamnations à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal de plus de trois mois; au surplus, la peine d'emprisonnement principal ne peut excéder deux ans. Le sursis tombe si l'inculpé est condamné, au cours de la durée de l'épreuve, à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal de plus d'un mois, prononcé sans sursis ou sans probation.

Dorénavant, le juge pénal pourra cependant prononcer également — ce qui est une nouveauté — la condamnation conditionnelle *avec probation*. Celle-ci peut être prononcée

alle straffen die geen criminale straffen zijn, op voorwaarde dat de veroordeelde geen criminale antecedenten heeft.

De rechter vergenoegt er zich niet mede het uitstel toe te kennen; hij legt insgelijks voorwaarden op die de betrokken moet nakomen.

Zoals het eenvoudig uitstel, vervalt het uitstel met probation door een veroordeling tot een kriminale straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan een maand, uitgesproken zonder uitstel of zonder probation.

Het vervalt ook, wanneer de veroordeelde, tijdens de proeftijd, zich slecht gedraagt of als hij de opgelegde voorwaarden niet nakomt.

Deze laatste probationmaatregel is in feite een verruiming van de reeds bestaande voorwaardelijke veroordeling. De verruiming gaat werkelijk tot het uiterste vermits de uitgesproken sanctie zelf tot het maximum van de correctionele straf mag gaan.

BESLUIT.

Het ontwerp van 1956 was betrekkelijk ingewikkeld, door de vele mogelijkheden die het aan de strafrechter bood. Uw Commissie heeft het nog ingewikkelder gemaakt door de opschorting met of zonder probation van het bevel van verwijzing door de Raadkamer eraan toe te voegen.

Zij heeft echter er voor gewaakt hierbij de prerogatieven van het Openbaar Ministerie volledig te behouden. Haar hoofdbekommernis was om zoveel mogelijk in elk stadium van de rechtspleging de nieuwe methode van « de stok achter de deur » mogelijk te maken.

TWEEDER DEEL.

BESPREKING DER ARTIKELEN.

---

1. Opschrift van het ontwerp.

De Commissie heeft het opschrift van het ontwerp als volgt gewijzigd :

Ontwerp van wet betreffende het uitstel en de probation.

Eerste artikel. — Overwegende dat het ontwerp zo bevatelijk mogelijk moet worden gemaakt, heeft de Commissie van Justitie besloten in het eerste artikel een omschrijving te geven van de verschillende maatregelen uit het ontwerp. Als benaming voor de maatregelen stelt zij voor :

— de gewone opschorting of de proefopschorting van de verwijzing, uitgesproken door de onderzoeksgerechten;

— de gewone opschorting of de proefopschorting van de uitspraak van de veroordeling uitgesproken door de vonnisgerechten;

— het gewone uitstel of het proefuitstel van de tenuitvoerlegging van de straf, uitgesproken door de vonnisgerechten.

Het artikel 2 neemt het eerste artikel van het Regeringsontwerp over maar met verandering van de verwijzingen. In de tekst komt echter het Openbaar Ministerie bij de politierechtbank niet meer voor onder de autoriteiten die bevoegd zijn om nopens de gedragingen en het milieu van de verdachte een maatschappelijke enquête te gelasten.

pour toutes les peines non qualifiées de peines criminelles, à la condition que le condamné n'ait pas d'antécédents criminels.

Le juge ne se borne pas à accorder le sursis; il impose également des conditions que l'intéressé doit respecter.

De même que le simple sursis, le sursis avec probation tombe du fait d'une condamnation à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal de plus d'un mois, prononcé sans sursis ou sans probation.

Il tombe également lorsque le condamné, au cours de la probation, se méconduit ou s'il ne respecte pas les conditions imposées.

Cette dernière mesure de probation constitue en fait un élargissement de la condamnation conditionnelle existante actuellement. L'élargissement est vraiment poussé à l'extrême puisque la sanction infligée peut même atteindre le maximum de la peine correctionnelle.

CONCLUSION.

Le projet de 1956 était relativement complexe à cause des nombreuses possibilités qu'il offrait au juge répressif. Votre Commission en a encore accru la complexité en y ajoutant la suspension, avec ou sans probation, de l'ordonnance de renvoi par la Chambre du conseil.

Elle a toutefois veillé à maintenir en l'occurrence l'intégrité des prérogatives du Ministère public. Sa préoccupation majeure a été de permettre, dans la mesure du possible, à chaque stade de la procédure, l'application de la nouvelle méthode de « la menace permanente ».

DEUXIÈME PARTIE

DISCUSSION DES ARTICLES.

---

1. Intitulé du projet.

La Commission a choisi un nouvel intitulé du projet, libellé comme suit :

Projet de loi concernant le sursis et la probation.

Article premier. — Animée du souci de donner au projet toute la clarté désirale, la Commission de la Justice a décidé de consigner dans un article premier la définition des diverses mesures qu'organise le projet. Elle a donné à ces mesures les appellations suivantes :

— suspension simple ou probatoire du renvoi, prononcée par les juridictions d'instruction;

— suspension simple ou probatoire du prononcé de la condamnation prononcée par les juridictions de jugement;

— sursis simple ou probatoire à l'exécution de la peine, prononcé par les juridictions de jugement.

L'article 2 reprend les termes de l'article premier du projet du Gouvernement en modifiant les références. Le texte exclut cependant le Ministère public près le tribunal de police du nombre des autorités habilitées à prescrire une enquête sociale sur le comportement et le milieu de l'inculpé. Pareille enquête n'est, en effet, indiquée que dans les cas où

Een zodanige enquête is immers enkel verantwoord in de gevallen waarin een probationmaatregel wordt overwogen. Het ontwerp nu onthoudt aan de rechtbanken van enkele politie alle bevoegdheid inzake probation aangezien de gevallen die aan dit gerecht worden onderworpen niet als erg genoeg worden beschouwd voor dergelijke maatregelen.

Voorts wordt in artikel 2 gezegd dat de maatschappelijke enquête mag worden gedaan op verzoek van betrokkenen of met zijn instemming, wat betekent dat deze enquête mag worden gelast hetzij op verzoek van betrokkenen, hetzij op aanvraag van het openbaar ministerie of van het gerecht, maar in dit laatste geval, met de instemming van de betrokkenen.

Bij de behandeling heeft uw Commissie er de aandacht op gevestigd dat de maatschappelijke enquête echter geen noodzakelijke voorwaarde is voor het verlenen van een der voorziene probationmaatregelen. Zij heeft er ook op aangedrongen dat de gegevens van de maatschappelijke enquête in geen geval mogen worden aangevoerd om de schuld van de verdachte te bewijzen.

Het artikel 3 is nieuw.

Het voert de maatregelen in van de gewone opschoring en van de proefopschoring van de verwijzing, bepaalt de voorwaarden voor het verlenen van die maatregelen en stelt een procedure voor de Raadkamer in, alsmede een voorziening tegen de beslissingen van deze laatste.

Het artikel 4 neemt § 1 van artikel 2 van het Regeringsontwerp over waarbij de gewone opschoring en de proefopschoring van de uitspraak van de veroordeling wordt ingevoerd. De beslissing van het gerecht dat de schuld vaststelt moet met redenen omkleed zijn.

De artikelen 5 en 6 nemen de §§ 2 en 4 van artikel 4 van het Regeringsontwerp over en doelen tevens op de maatregel van de opschoring van de verwijzing die door het ontwerp van de Commissie wordt ingevoerd.

De Commissie was van oordeel dat de bepaling onder § 3 van artikel 2 van het Regeringsontwerp met de gevolgen van de niet-herroeping van de opschoringsmaatregelen best kon vervallen aangezien die gevolgen reeds in het eerste artikel van het ontwerp van de Commissie zijn omschreven.

Artikel 7 (art. 3 en 4, § 2, van het Regeringsontwerp).

Deze bepaling voert het gewone uitstel en het proefuitstel in, van de tenuitvoerlegging van de veroordeling, in de lezing zoals in het Regeringsontwerp.

Aan § 1 wordt echter een tweede lid toegevoegd waarin wordt bepaald dat wanneer de verdachte onder aanhoudingsbevel verschijnt, het uitstel kan worden verleend voor het gedeelte van de hoofdgevangenisstraf dat nog moet worden ondergaan.

Het oorspronkelijk ontwerp had uit de wet van 14 november 1947 tot wijziging van de wetgeving betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordeling, het gedeeltelijk uitstel overgenomen met de bijzonderheid dat dit uitstel steeds de gezamenlijke hoofdgevangenisstraf moest omvatten.

Uw Commissie heeft het beginsel aanvaard van het wetsontwerp nr 715 (zitting 1960-1961), door de Senaat aan de Kamer overgemaakt, tot wijziging van artikel 9 van de wet van 31 mei 1888 waarbij voorwaardelijke invrijheidstelling en voorwaardelijke veroordeling in het strafstelsel worden ingevoerd, en was van oordeel dat de gedachte van het gedeeltelijk uitstel nader moest worden uitgewerkt. Al huldigt zij ook het beginsel dat het uitstel de gezamenlijke hoofdgevangenisstraffen moet omvatten, toch heeft de

il est envisagé de prendre une mesure probatoire. Or, le projet écarte la compétence du tribunal de simple police en matière de probation, les cas soumis à cette juridiction ne présentant pas une gravité suffisante pour faire l'objet de pareilles mesures.

L'article 2 précise, d'autre part, qu'il peut être procédé à l'enquête sociale à la requête de l'intéressé ou avec son accord, entendant par là que cette enquête peut être décidée soit à la demande de l'intéressé, soit à l'initiative du Ministère public ou de la juridiction, mais, dans ce dernier cas, avec l'accord de l'intéressé.

La Commission a, au cours de ses échanges, attiré l'attention sur le fait que cette enquête sociale n'est cependant pas une condition nécessaire de l'octroi d'une des mesures probatoires prévues. Elle a insisté, d'autre part, sur le fait qu'en aucune manière, les éléments que l'enquête sociale révèle ne pourront être invoqués pour établir la culpabilité de l'inculpé.

L'article 3 est nouveau.

Il organise les mesures de suspension simple et probatoire du renvoi, fixe les conditions d'octroi de ces mesures et prévoit la procédure devant la Chambre du conseil de même que la faculté de se pourvoir contre les décisions de celle-ci.

L'article 4 reprend le § 1 de l'article 2 du projet du Gouvernement qui prévoit la suspension simple ou probatoire du prononcé de la condamnation. Il précise que la décision de la juridiction constatant la culpabilité doit être motivée.

Les articles 5 et 6 reproduisent les §§ 2 et 4 de l'article 2 du projet du Gouvernement tout en visant la mesure de la suspension du renvoi introduite dans le projet de la Commission.

La Commission a estimé qu'il y avait lieu d'abandonner la disposition du § 3 de l'article 2 du projet gouvernemental, consignant les effets de la non-révocation des mesures de suspension, ceux-ci étant prévus à l'article premier du projet de la Commission.

Article 7 (art. 3 et 4, § 2, du projet gouvernemental).

Cette disposition organise le sursis simple et probatoire à l'exécution de la condamnation en reprenant les termes du projet du Gouvernement.

Elle ajoute cependant au § 1 un second alinéa disposant que si l'inculpé comparaît sous les liens du mandat d'arrêt, le sursis peut être ordonné pour la partie de la peine d'emprisonnement principal restant à subir.

Le projet primitif reprenait à la loi du 14 novembre 1947, modifiant la législation relative à la libération conditionnelle et aux condamnations conditionnelles, le sursis partiel, mais précisait que ce sursis devait toujours comprendre l'ensemble des peines d'emprisonnement principal.¹

Adoptant le principe du projet de loi n° 715 (session 1960-1961) transmis par le Sénat à la Chambre, modifiant l'article 9 de la loi du 31 mai 1888, établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal, la Commission a estimé qu'il fallait pousser plus loin l'idée du sursis partiel. Tout en maintenant le principe que le sursis doit comprendre l'ensemble des peines d'emprisonnement principal, elle a néanmoins décidé que le sursis peut être ordonné pour la portion de l'emprisonnement

Commissie besloten dat het uitstel kan worden verleend voor het gedeelte van de hoofdgevangenisstraf dat nog moet worden ondergaan, wanneer de verdachte onder aanhoudingsbevel verschijnt.

De Commissie heeft besloten de hervorming in te voeren in de tekst van het ontwerp betreffende het uitstel en de probation. Dit is geschied in het tweede lid van § 1 van artikel 7.

De hierboven vermelde redenen hebben de Commissie er ook toe bewogen de bepaling te laten vervallen met de gevolgen van de niet-herroeping van het uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen, die de § 1 van artikel 4 van het Regeringsontwerp uitmaakte.

Artikel 8 (art. 5 van het Regeringsontwerp) heeft geen andere veranderingen ondergaan dan de verwijzingen.

Artikel 9 (art. 6 van het oorspronkelijk ontwerp).

Deze bepaling stelt de samenstelling vast van de probationcommissies, hun territoriale bevoegdheid en geeft aan de Koning de bevoegdheid om hun werkwijze te regelen.

Daar de Commissie voor Justitie vreesde voor een neiging tot het benoemen, in die commissies, van advocaten aan de balie van de provinciehoofdplaats bij voorkeur boven de advocaten aan de balie van andere arrondissementen, heeft zij eraan gehecht in de tekst van het eerste lid nader te bepalen dat de advocaat, lid van de commissie, gekozen wordt uit zoveel lijsten van twee kandidaten als er gerechtelijke arrondissementen zijn in de provincie. Deze lijsten worden respectievelijk door de procureur des Konings en door de stafhouder van de Orde van advocaten van elk arrondissement voorgedragen. In de arrondissementen waar geen Onderaad bestaat, worden de voordrachten gedaan door de voorzitter van de rechtbank.

Het is ook wel verstaan dat de secretaris van de commissie niet noodzakelijk uit overheids personeel moet worden gekozen.

De Commissie voor Justitie heeft ten slotte beslist aan artikel 9 een vierde lid toe te voegen dat bepaalt dat de Koning aan de leden van de commissies en hun plaatsvervangers een vergoeding mag toekennen. De talrijke prestaties die van de leden worden gevergd verantwoorden zodanige vergoeding.

Artikel 10 (art. 7 van het ontwerp), onveranderd.

De Commissie had er nochtans aan gedacht artikel 10 aan te vullen met het oog op de volgende bekommernis.

De parketten die een verdachte onder probation plaatsen, vertrouwen het toezicht toe aan personen die dikwijls hier-toe het meest geschikt zijn omdat zij de verdachte kennen. Deze laatste heeft vertrouwen in hen.

Het spreekt vanzelf dat het welslagen van de probation in hoge mate van deze kennis en van dit vertrouwen afhangt.

Welnu, in het huidig ontwerp bepaalt men dat, wanneer de Raadkamer of de Rechtbank tot probation besluit, de verdachte of de veroordeelde onderworpen wordt aan het toezicht van een probatiecommissie.

Deze commissie kan natuurlijk niet zelf al de haar aldus toevertrouwde personen bewaken noch hun de vereiste hulp bieden.

Deze taak zal door de zogezegde probationagenten worden waargenomen.

Welke zijn nu deze agenten?

Artikel 10, tweede alinea, zegt: « *De commissie wijst de probationagenten aan die ermee belast wordt toe te zien op de naleving van de voorwaarden die door de rechter-*

principal restant à subir, lorsque l'inculpé comparaît sous les liens du mandat d'arrêt.

La Commission a décidé d'introduire la réforme dans le texte du projet concernant le sursis et la probation. Elle fait l'objet du second alinéa du § 1 de l'article 7.

La Commission a également décidé pour les motifs repris plus haut d'abandonner la disposition prévoyant les conséquences de la non-révocation du sursis à l'exécution des peines qui constituait le § 1 de l'article 4 du projet du Gouvernement.

L'article 8 (art. 5 du projet du Gouvernement) ne comporte d'autres modifications que les références.

Article 9 (art. 6 du projet primitif).

Cette disposition prévoit la composition des commissions de probation, leur compétence territoriale, et donne au Roi le pouvoir de régler leur fonctionnement.

La Commission de la Justice, craignant que l'on soit enclin à nommer dans ces commissions les avocats du barreau du chef-lieu de la province de préférence aux avocats appartenant au barreau d'autres arrondissements, a tenu à préciser dans le texte de l'alinéa premier que l'avocat membre de la commission est choisi sur autant de listes doubles qu'il y a d'arrondissements judiciaires dans la province, ces listes étant présentées respectivement par le procureur du Roi et le bâtonnier de l'Ordre des avocats de chaque arrondissement. Dans les arrondissements où il n'existe pas de Conseil de l'Ordre, le président du tribunal fait les présentations.

Il est également entendu que le secrétaire de la commission ne doit pas nécessairement être choisi parmi les agents de l'administration.

La Commission de la Justice a enfin décidé d'ajouter un quatrième alinéa à l'article 9, prévoyant que le Roi peut allouer une indemnité aux membres des commissions et à leurs suppléants. Les prestations nombreuses auxquelles ces membres peuvent être astreints justifient une compensation.

Article 10 (art. 7 du projet gouvernemental), inchangé.

La Commission, guidée par la préoccupation suivante, avait toutefois envisagé de compléter l'article 10.

Les parquets qui mettent un inculpé sous probation, confient la surveillance aux personnes qui conviennent le mieux parce qu'elles connaissent l'inculpé. Ce dernier a confiance en elles.

Il est évident que la réussite de la probation dépend dans une large mesure de cette connaissance et de cette confiance.

Or, le présent projet précise que, lorsque la Chambre du conseil ou le tribunal décident la mise sous probation, l'inculpé ou le condamné est soumis au contrôle d'une commission de probation.

Cette commission ne peut naturellement surveiller elle-même toutes les personnes qui lui sont ainsi confiées, ni leur accorder l'assistance requise.

Ce sera la tâche des agents dits « de probation ».

Or, qui sont ces agents?

Le deuxième alinea de l'article 10 dit: « *La commission désigne l'agent de probation chargé de l'exécution des conditions fixées par la décision judiciaire et en informe, par*

lijke beslissing zijn gesteld en geeft daarvan, bij ter post aangetekende brief, bericht aan de op proef gestelde persoon », terwijl in artikel 8 gezegd wordt dat de functies en het statuut van deze probationagenten door de Koning worden bepaald.

De Commissie is eenparig van oordeel dat de in de artikelen 8 en 10 bedoelde probationagenten zelf bij de uitvoering van hun opdracht mogen worden bijgestaan door personen die niet tot hun statutair kader behoren.

De probationmaatregel moet met grote soepelheid worden toegepast, daar de gevallen uiterst verscheiden zijn en het beoogde resultaat slechts kan worden bereikt door een individuele behandeling toe te passen.

Artikel 11 (art. 8 van het Regeringsontwerp).

1. *§ 1, derde lid en § 2, derde lid* : De tekst van het ontwerp van de Commissie brengt de tijd gedurende dewelke het dossier van de probationcommissie ter beschikking wordt gesteld van de belanghebbende of van zijn raad, van achtenveertig uren op vier dagen. De termijn van achtenveertig uren werd te kort gevonden en de Commissie heeft hem dus op vier dagen gebracht uit bezorgdheid voor de eenvormigheid met de termijnen die voorgesteld worden in het ontwerp van wet op de bescherming van de maatschappij ten opzichte van de abnormalen, dat thans bij de Senaat aanhangig gemaakt is.

2. *§ 1, vierde lid* : De Commissie heeft er prijs op gesteld dat de tekst bepaalt dat de beslissing van de probationcommissie gemotiveerd moet zijn. Het gaat hier om een belangrijke beslissing die getroffen wordt door een bestuurlijk lichaam en het komt er, in het belang van de persoon die onderworpen wordt aan de probationmaatregel, op aan dat de toepassingsmodaliteiten van deze maatregel worden gerechtvaardigd.

3. De Commissie heeft besloten de bepaling van het tweede lid van § 2 van artikel 8 van het Regeringsontwerp weg te laten. Zij heeft gemeend dat er geen aanleiding toe bestaat de mogelijkheid van beroep door de betrokken te beperken tot het geval van niet-naleving van de voorgeschreven formaliteiten en tot het geval waarin de beslissing van de probationcommissie de voorwaarden die door de rechterlijke beslissing worden gesteld verschilt, daar het, in bepaalde gevallen, moeilijk zal zijn te bepalen of er verscherping heeft plaatsgehad of niet.

Artikel 12 (art. 9, § 1, van het Regeringsontwerp).

Sommige commissieleden hadden het automatisme van de intrekking van de maatregel van opschoring of uitstel na een nieuwe veroordeling tot bepaalde straffen, willen zien opheffen en de intrekking of niet-intrekking in ieder afzonderlijk geval zien overlaten aan het souveraine oordeel van het bevoegde gerecht. De nieuwe veroordeling kan inderdaad gesteund zijn op feiten van een andere aard en volledig vreemd aan diegene die als grondslag gediend hebben voor de maatregel van opschoring of van uitstel.

Naar hun mening zou tenminste de intrekking van rechtswege dienen geschrapt te worden wat betreft de maatregelen van opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling.

Al geven zij toe dat de opwerping gedeeltelijk gegrond is, toch hebben de meeste leden van de Commissie gemeend dat er reden toe was de intrekking van rechtswege te behouden in het geval van nieuwe veroordeling tot bepaalde straffen, om volgende redenen :

1. Krachtens artikel 3, kan de opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling niet toegestaan worden als de verdachte een vroegere veroordeling heeft ondergaan tot een criminale straf of tot een corre-

letter recommandée à la poste, la personne soumise à l'épreuve », alors que l'article 8 dit que les fonctions et le statut de ces agents de probation sont déterminés par le Roi.

La Commission est unanimement d'accord pour considérer que les agents de probation prévus aux articles 8 et 10 pourront eux-mêmes être aidés dans l'exécution de leur mission par des personnes étrangères à leur cadre statutaire.

L'application de la mesure de probation nécessite une grande souplesse, les cas étant extrêmement variés et le résultat recherché ne pouvant être atteint que par l'individualisation du traitement.

Article 11 (art. 8 du projet gouvernemental).

1. *§ 1, troisième alinéa, et § 2, troisième alinéa* : Le texte du projet de la Commission porte de quarante-huit heures à quatre jours le délai pendant lequel le dossier de la commission de probation est mis à la disposition de l'intéressé ou de son conseil. Le délai de quarante-huit heures étant estimé trop court, la Commission l'a porté à quatre jours par souci de concordance avec les délais proposés dans le projet de loi de défense sociale à l'égard des anormaux, actuellement en discussion au Sénat.

2. *§ 1, quatrième alinéa* : La Commission a tenu à ce que le texte dispose que la décision prise par la commission de probation soit motivée. Il s'agit en l'espèce d'une décision grave prise par un organisme administratif et il importe, dans l'intérêt de la personne soumise à la mesure probatoire, que les modalités d'application de celle-ci soient justifiées.

3. La Commission a décidé de supprimer la disposition du deuxième alinéa du § 2 de l'article 8 du projet du Gouvernement. Il n'y a pas lieu, a-t-elle estimé, de limiter la faculté de recours de l'intéressé au cas de violation des formalités prescrites et au cas où la décision de la commission de probation agrave les conditions fixées par la sentence judiciaire, parce qu'il pourrait, dans certains cas d'espèce, être malaisé de déterminer s'il y a eu aggravation ou non.

Article 12 (art. 9, § 1, du projet du Gouvernement).

Certains membres auraient souhaité voir lever l'automatisme de la révocation de la mesure de suspension ou de sursis à la suite d'une nouvelle condamnation à certaines peines, la révocation ou la non-révocation étant laissée dans chaque cas d'espèce à l'appréciation souveraine de la juridiction compétente. La nouvelle condamnation peut en effet être basée sur des faits d'une autre nature et totalement étrangers à ceux qui ont servi de fondement à la mesure de suspension ou de sursis.

Tout au moins faudrait-il, à leur sentiment, supprimer la révocation de plein droit en ce qui concerne les mesures de suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation.

Tout en reconnaissant que l'objection était partiellement fondée, la majorité des membres de la Commission a estimé qu'il y a lieu de maintenir la révocation de plein droit en cas de nouvelle condamnation à certaines peines, pour les motifs suivants :

1. En vertu de l'article 3, la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation ne peut être accordée lorsque l'inculpé a subi une condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal.

tionele hoofdgevangenisstraf. Derhalve zou het onlogisch zijn de maatregel van opschorting niet in te trekken als de verdachte die er het voordeel van geniet veroordeeld wordt tot een straf van dezelfde aard.

2. Het beginsel van de intrekking van rechtswege werd aangenomen door de wet van 1888 tot invoering van de voorwaardelijke invrijheidstelling en van de voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel, en het werd nooit in twijfel getrokken.

Bij stemming werd het voorstel van de commissieleden verworpen.

De tekst van artikel 12 is dus behouden wat de grond ervan betreft, maar aangepast aan de nieuwe toestanden die kunnen voortvloeien uit de invoeging in het ontwerp van maatregelen van gewone en van proefopschorting van de verwijzing.

Hij behoudt de woorden « in eerste aanleg » na de woorden « het vonnisgerecht » daar het van essentieel belang is dat de belanghebbende niet beroofd wordt van het recht in beroep te komen tegen de beslissing die hem veroordeelt tengevolge van de intrekking van rechtswege van de opschorting van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling.

De woorden « in eerste aanleg » werden daarentegen niet overgenomen wat betreft de Raadkamer, daar deze steeds in eerste aanleg beslist in deze aangelegenhed.

Artikel 13 (art. 9, § 2, van het Regeringsontwerp).

De Commissie heeft gemeend dat het te verkiezen was verschillende artikels te wijden aan de intrekking van rechtswege van de maatregelen van opschorting van de verwijzing en van de uitspraak van de veroordeling en de intrekking van de maatregelen van uitstel van de uitvoering van de veroordeling.

Artikel 13 doelt op deze laatste intrekking.

De verwoording van het eerste lid ervan werd gewijzigd opdat de tekst dezelfde vorm zou krijgen als deze van het tweede lid.

Artikel 14 (art. 9, § 3, van het Regeringsontwerp).

De bepaling van § 3 van artikel 9 werd overgenomen in haar oorspronkelijke vorm en maakt het nieuwe artikel 14 uit. De Commissie heeft nochtans, als overbodig, de woorden « moeten worden » weggelaten in het begin van de eerste zin van het artikel.

Artikel 15 geeft letterlijk artikel 10 van het oorspronkelijk ontwerp weer, behoudens verandering van de verwijzingen.

Artikel 16 (art. 11 van het Regeringsontwerp).

1. De Commissie heeft het nuttig geoordeeld dat het verslag de draagwijdte uiteenzet van deze procedurebepaling die met betrekkelijk ingewikkelde toestanden rekening houdt.

Artikel 16 regelt de procedure in geval van facultatieve intrekking voor wangedrag of niet-naleven van de opgelegde voorwaarden. Het bepaalt de bevoegdheid van de rechterlijke overheden die tot de intrekking zullen moeten overgaan in de twee mogelijkheden van de proefopschorting en het proefuitstel.

Eerste mogelijkheid: In geval van proefopschorting van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling.

De probationcommissie brengt steeds verslag uit aan het Openbaar Ministerie bij het vonnisgerecht waarvan de Raadkamer uitspraak heeft gedaan over de opschorting van

Il serait, dès lors, illogique de ne pas révoquer la mesure de suspension lorsque l'inculpé qui en bénéficie vient d'être condamné à une peine de même nature.

2. Le principe de la révocation de plein droit a été adopté par la loi de 1888, établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal, et n'a jamais été mis en cause.

La proposition des commissaires n'a pas été retenue.

Le texte de l'article 12 a donc été maintenu quant au fond, mais adapté aux situations nouvelles pouvant résulter de l'introduction dans le projet des mesures de suspension simple et probatoire du renvoi.

Il maintient les mots « en première instance » après les mots « juridiction de jugement », parce qu'il est essentiel de ne pas priver l'intéressé du droit d'introduire un recours contre la décision qui le condamne à la suite de la révocation de plein droit de la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation.

Les mots « en première instance » n'ont, par contre, pas été repris en ce qui concerne la Chambre du conseil, celle-ci statuant toujours en première instance en cette matière.

Article 13 (art. 9, § 2, du projet du Gouvernement).

La Commission a estimé qu'il était préférable de prévoir dans des articles différents la révocation de plein droit des mesures de suspension du renvoi et du prononcé de la condamnation et la révocation des mesures de sursis à l'exécution de la condamnation.

L'article 13 vise cette dernière révocation.

Le libellé de l'alinéa premier en a été modifié afin de présenter un texte ayant la même forme que le second alinéa.

Article 14 (art. 9, § 3, du projet du Gouvernement).

La disposition du § 3 de l'article 9 a été reprise dans sa forme primitive et constitue le nouvel article 14. La Commission a cependant abandonné, parce que superflus, les mots « qui doivent être » du début de la première phrase de l'article.

L'article 15 reproduit textuellement l'article 10 du projet primitif, sauf modification des références.

Article 16 (art. 11 du projet du Gouvernement).

1. La Commission a estimé utile que le rapport expose la portée de cette disposition de procédure qui rencontre des situations relativement complexes.

L'article 16 règle la procédure en cas de révocation facultative pour inconduite ou inobservation des conditions imposées. Il détermine la compétence des autorités judiciaires qui auront à s'occuper de la révocation dans les deux hypothèses de la suspension et du sursis probatoire.

Première hypothèse : En cas de suspension probatoire du renvoi ou du prononcé de la condamnation.

La Commission de probation fait toujours rapport au Ministère public près la juridiction de jugement dont la Chambre du conseil a statué sur la suspension du renvoi ou

de verwijzing of bij het vonnisgerecht dat in eerste aanleg uitspraak heeft gedaan over de opschoring van de uitspraak van de veroordeling, zonder in deze laatste mogelijkheid te onderzoeken of er beroep tegen het vonnis is.

In deze gevallen, zal het gerecht bij hetwelk de zaak in behandeling is, het vonnisgerecht van eerste aanleg zijn, zelfs zo de opschoring is uitgesproken door een beroepsgericht.

In zake intrekking voor wangedrag of niet naleven van de voorwaarden van de opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling, was het inderdaad van essentieel belang in al de gevallen de mogelijkheid te voorzien voor de verdachte, om in beroep te komen daar er, in die veronderstelling, geen veroordeling heeft plaatsgehad en het gerecht bij hetwelk de zaak aanhangig is voor de eerste maal een straf zal moeten uitspreken. Daarom verleent het ontwerp de twee graden van juridictie.

Tweede mogelijkheid : In geval van proefuitstel van de uitvoering van de veroordeling.

De probationcommissie brengt in dit geval verslag uit aan het Openbaar Ministerie bij het gerecht dat de veroordeling die in kracht van gewijdsde is gegaan heeft uitgesproken. Dit betekent, ofwel het Openbaar Ministerie bij de correctionele rechtkant of de Krijgsraad, als er geen beroep tegen de veroordeling is ingesteld, ofwel het Openbaar Ministerie bij het Hof van beroep of het Krijgshof als de veroordeling in beroep werd uitgesproken.

Indien er tegen het vonnis van veroordeling met uitstel geen hoger beroep is ingesteld, zal het gerecht van eerste aanleg dat de veroordeling met uitstel heeft uitgesproken met het intrekken van het uitstel worden belast. Tegen de beslissing staan de in het Wetboek van Strafvordering opgenomen rechtsmiddelen open, t.w. hoger beroep en vervolgens cassatie.

Indien de veroordeling met uitstel in hoger beroep is uitgesproken, zal het gerecht van beroep, dat de veroordeling heeft uitgesproken, met het intrekken van het uitstel worden belast. De rechterlijke beslissing inzake intrekking van het uitstel is, in dit geval, enkel vatbaar voor voorziening in cassatie.

Het ware immers verkeerd het uitstel door een gerecht van eerste aanleg te laten intrekken, wanneer dat uitstel door een gerecht van beroep is uitgesproken. Het zou niet opgaan dat in eerste aanleg wordt te niet gedaan wat in beroep is beslist.

Deze toestand zou op zijn abnormaalst voorkomen wanneer een in eerste aanleg zonder uitstel uitgesproken veroordeling, in hoger beroep met uitstel werd uitgesproken. Het met de intrekking belaste gerecht van eerste aanleg zou zijn vonnis enkel moeten bevestigen, terwijl dit laatste in beroep nochtans was gewijzigd.

Daarom bepaalt de tekst van artikel 16, § 1, tweede lid, *in fine*, dat verslag moet worden uitgebracht « bij het Openbaar Ministerie bij het vonnisgerecht dat deze maatregel heeft uitgesproken of bevestigd ».

Om de tekst van artikel 16 duidelijker te maken, heeft de Commissie beslist de eerste zin van § 2 van dit artikel als volgt te wijzigen :

« Wanneer het Openbaar Ministerie de mening van de Commissie deelt of kennis heeft van het wangedrag of van het niet naleven van de opgelegde probatievoorwaarden, maakt het de zaak bij het vonnisgerecht aanhangig dat bevoegd is krachtens het eerste of het tweede lid van § 1 van dit artikel, welk gerecht, indien het dit verzoek niet afwijst, beslist nieuwe voorwaarden op te leggen of de proefopschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling of het proefuitstel van tenuitvoerlegging van de veroordeling in te trekken. Door het intrekken... ».

près la juridiction de jugement qui a statué en première instance sur la suspension du prononcé de la condamnation, sans examiner dans cette dernière éventualité si le jugement a été frappé d'appel ou non.

Dans ces cas, la juridiction saisie sera toujours, la juridiction de jugement de première instance, même si la suspension a été prononcée par une juridiction d'appel.

Il était, en effet, en matière de révocation pour inconduite ou inobservation des conditions de la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation, essentiel de prévoir dans tous les cas une possibilité pour l'inculpé de se pourvoir en appel puisque, par hypothèse, il n'y a pas eu de condamnation et que la juridiction saisie sera appelée pour la première fois à prononcer une peine. C'est pourquoi le projet lui accorde les deux degrés de juridiction.

Deuxième hypothèse : En cas de sursis probatoire à l'exécution de la condamnation.

La Commission de probation fait dans ce cas rapport au Ministère public près la juridiction qui a prononcé la condamnation coulée en force de chose jugée, c'est-à-dire soit le Ministère public près le tribunal correctionnel ou le Conseil de guerre, lorsqu'il n'a pas été interjeté appel de la condamnation, soit le Ministère public près la Cour d'appel ou la Cour militaire, lorsque la condamnation a été prononcée en appel.

Lorsqu'il n'a pas été interjeté appel du jugement de condamnation avec sursis, la juridiction saisie du retrait du sursis sera la juridiction de première instance qui a prononcé la condamnation avec sursis. La décision sera susceptible des voies de recours, prévues au Code d'instruction criminelle, c'est-à-dire l'appel et ensuite la cassation.

Lorsque la condamnation avec sursis a été prononcée sur appel, la juridiction saisie de la révocation du sursis sera la juridiction d'appel qui a prononcé la condamnation. La décision judiciaire concernant le retrait du sursis ne sera, dans ce cas, susceptible que de pourvoi en cassation.

Il serait, en effet, contre-indiqué qu'une juridiction de première instance puisse révoquer le sursis, alors que ce sursis a été prononcé par une juridiction d'appel. Il ne se concevrait pas que le premier degré de juridiction puisse défaire ce que la juridiction d'appel a décidé.

Cette situation apparaîtrait dans toute son anormalité dans le cas où une condamnation prononcée ferme en première instance aurait été prononcée avec sursis en degré d'appel. La juridiction de première instance saisie de la révocation n'aurait qu'à confirmer son jugement alors que, cependant, celui-ci avait été réformé en appel.

C'est pourquoi le texte du deuxième alinéa du § 1 de l'article 16 dispose *in fine* que le rapport doit être fait « au Ministère public près la juridiction de jugement qui a prononcé ou confirmé cette mesure ».

Afin de rendre plus explicite le texte de l'article 16, la Commission a décidé de modifier comme suit la première phrase du § 2 de l'article 16 :

« Lorsque le Ministère public partage l'avis de la Commission ou qu'il a connaissance de l'inconduite ou de l'inobservation des conditions probatoires imposées, il saisit la juridiction de jugement compétente en vertu des alinéas 1 ou 2 du § 1 du présent article, qui, si elle ne rejette pas la demande, décide d'imposer de nouvelles conditions ou de révoquer la suspension probatoire du renvoi ou du prononcé de la condamnation ou le sursis probatoire à l'exécution de la condamnation. En révoquant... ».

2. De Commissie heeft zich afgevraagd of het ontwerp de hypothese niet moest voorzien waarin de gewone opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling en het gewoon uitstel van tenuitvoerlegging van de veroordeling zou worden ingetrokken ingeval van wangedrag van de beklaagde of van de veroordeelde.

Na onderzoek, heeft zij deze gedachte verworpen, en wel om de volgende redenen :

Ook de wetgever van 1888 heeft voorgeschreven dat het uitstel enkel zou worden ingetrokken ingeval de veroordeelde tijdens de termijn een nieuwe veroordeling oploopt tot de straffen die hij bepaalt.

Dit ontwerp neemt uit de wet van 1888 de maatregel van het gewoon uitstel van tenuitvoerlegging van de straffen over, welke maatregel geen enkel toezicht op de voorwaardelijke veroordeelde voorschreef. En het is juist om de nadelen te verhelpen die, in bepaalde gevallen, aan het gewoon uitstel waren verbonden, dat het ontwerp, naast dit gewoon uitstel, het proefuitstel met sociale voogdij invoert, waar heropvoedings- en toezichtsmaatregelen bijte pas komen.

De gehele economie van het ontwerp is in die zin opgevat dat de probationcommissie enkel bevoegd is wanneer proefvoorwaarden zijn opgelegd. Indien het, zoals in de wet van 1888, niet noodzakelijk is geacht het intrekken van het gewone uitstel mogelijk te maken ten laste van de veroordeelde die zich slecht gedraagt, dan moet *a fortiori*, het intrekken wegens wangedrag van de gewone opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling niet worden toegestaan, daar de gevallen minder erg zijn en de personen voor wie deze maatregelen van gewone opschoring zijn bedoeld, uiteraard meer het vertrouwen waard zijn.

3. Ten slotte heeft de Commissie sommige vormwijzigingen aangebracht in artikel 16 :

a) § 1, eerste lid. In de tekst wordt de uitdrukking « indien het gedrag te wensen overlaat » door het woord « wangedrag » vervangen, dat nauwkeuriger is.

Artikel 17 (art. 12 van het Regeringsontwerp).

De in deze bepaling aangebrachte vormwijziging is om dezelfde reden geschied als die in de tekst van het eerste lid van § 1 van artikel 16.

Artikel 18 (art. 13 van het Regeringsontwerp).

Ongewijzigd.

Artikel 19 (art. 14 van het oorspronkelijk ontwerp).

Ongewijzigd.

Artikel 20 (art. 4, § 3, van het Regeringsontwerp).

De Commissie was van oordeel dat die bepaling terzake van de gelijkwaardigheid van de straffen, uitgesproken in Kongo en in Ruanda-Urundi, met de straffen uitgesproken in België, beter in het hoofdstuk betreffende de bijzondere bepalingen kunnen worden ondergebracht.

Bovendien heeft zij de woorden « van Ruanda-Urundi » vervangen door de woorden « van een gebied onder voogdij ». Deze uitdrukking is beter.

Artikel 21 (art. 15 van het Regeringsontwerp).

De Commissie heeft zich afgevraagd of het tweede lid van § 3 van dit artikel niet beter kon vervallen aangezien de beslissing van opschoring van verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling geen veroordeling is.

2. La Commission s'est demandée si le projet ne devait pas prévoir l'hypothèse de la révocation de la suspension simple du renvoi ou du prononcé de la condamnation et du sursis simple à l'exécution de la commission en cas d'inconduite de l'inculpé ou du condamné.

Elle a, après examen, rejeté cette idée pour les raisons suivantes :

Le législateur de 1888 n'a également prévu la révocation du sursis que dans le cas où le condamné encourt pendant le délai une nouvelle condamnation aux peines qu'il détermine.

Le présent projet reprend à la loi de 1888 la mesure du sursis simple à l'exécution des peines qu'il instaurait sans aucune surveillance du condamné conditionnel. Et c'est, précisément pour remédier aux inconvénients que présentait, dans certains cas, ce sursis simple que le projet organise, à côté du sursis simple, le sursis probatoire avec tutelle sociale impliquant des mesures de rééducation et de surveillance.

Toute l'économie du projet est en ce sens que la Commission de probation n'est compétente que lorsque des conditions probatoires ont été imposées et si, tout comme dans la loi de 1888, il n'a pas été jugé nécessaire d'autoriser de poursuivre le retrait du sursis sans conditions probatoires à charge du condamné qui se méconduit; *a fortiori* ne fallait-il pas permettre la révocation du chef d'inconduite de la suspension simple du renvoi ou du prononcé de la condamnation, les cas étant moins graves et les personnes auxquelles ces mesures de suspension simple sont destinées étant, par définition, plus dignes de confiance.

3. La Commission de la Justice a enfin procédé à certaines modifications de forme de l'article 16 :

a) § 1, premier alinéa. Le texte substitue à l'expression « si la conduite laisse à désirer », le mot « inconduite » qui est plus précis.

Article 17 (art. 12 du projet du Gouvernement).

La modification de forme apportée à cette disposition répond au souci qui a justifié la modification de forme du texte du premier alinéa du § 1 de l'article 16.

Article 18 (art. 13 du projet du Gouvernement).

Sans modification.

Article 19 (art. 14 du projet primitif).

Inchangé.

Article 20 (art. 4, § 3, du projet du Gouvernement).

La Commission a estimé que cette disposition visant l'équivalence des peines prononcées au Congo et au Ruanda-Urundi avec les peines prononcées en Belgique trouvait mieux sa place au chapitre des dispositions spéciales.

Elle a d'autre part remplacé les mots « du Ruanda-Urundi » par les mots « d'un territoire sous tutelle », cette expression étant plus adéquate.

Article 21 (art. 15 du projet du Gouvernement).

La Commission de la Justice s'est demandée s'il n'y avait pas lieu d'abandonner le deuxième alinéa du § 3 de cet article, la décision de suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation ne constituant pas une condamnation.

De handhaving van die bepaling blijkt echter de voorkeur te verdienen. Zij werd in de tekst opgenomen om de beklaagde aan wie opschorting van verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling wordt verleend niet in een minder gunstige toestand te plaatsen dan de veroordeelde met uitstel. Artikel 6 van het ontwerp bepaalt immers dat de beslissingen die de opschorting verlenen, in geval van nieuwe vervolging, ter kennis van de gerechtelijke autoriteiten worden gebracht.

Als de veroordeelde met uitstel het verdwijnen van de sporen van zijn veroordeling door eerherstel bekomt, moet, zoveel te meer, in het ontwerp worden bepaald dat de verdachte die opschorting van verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling heeft gekomen de mogelijkheid zou hebben eens op dezelfde maatregel aanspraak te maken. Anders zou hij heel wat meer bezwaard zijn al heeft het gerecht geoordeeld dat hij een opschorting waard was.

Die wijze van handelen komt weliswaar neer op eerherstel voor rechterlijke beslissingen die geen veroordelingen zijn, maar zij is nodig om bovenvermelde redenen, en niets belet dat de wetgever een zodanige regel invoert.

Artikel 22, § 2 (nieuw) (art. 16 van het Regeringsontwerp).

De goedkeuring van dit ontwerp maakt de aanpassing nodig van de verwijzing naar artikel 9, § 2, in het vijfde lid van artikel 4 van de wet van 31 mei 1888, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1962, waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel worden ingevoerd.

Deze aanpassing moet in artikel 22 van het ontwerp worden opgenomen als een nieuwe § 2, terwijl de huidige §§ 2 en 3, de §§ 3 en 4 worden. Zij moet als volgt worden gesteld : « § 2, Artikel 4, vijfde lid, van dezelfde wet gewijzigd door de wet van 2 juli 1962 luidt als volgt :

» De veroordelingen tot straffen waarvoor uitstel van tenuitvoerlegging is verleend, op grond van §§ 1 en 2 van artikel 7 van de wet betreffende het uitstel en de probation, komen niet in aanmerking wanneer het uitstel niet is herroepen. »

Het aldus gewijzigd ontwerp werd goedgekeurd.

Het huidig verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever,
F. ROBYNS.

De Voorzitter,
M.-A. PIERSON.

Il semble cependant qu'il faille se prononcer en faveur du maintien de cette disposition. Celle-ci a été introduite dans le texte par souci de ne pas défavoriser l'inculpé qui a fait l'objet d'une mesure de suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation par rapport au condamné avec sursis. L'article 6 du projet dispose, en effet, que les décisions prononçant la suspension sont portées à la connaissance de l'autorité judiciaire en cas de nouvelles poursuites.

Si le condamné avec sursis peut, grâce à la réhabilitation, voir effacer les traces de sa condamnation, *a fortiori* fallait-il prévoir dans le projet que l'inculpé ayant fait l'objet d'une décision de suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation puisse un jour se prévaloir de la même mesure, sous peine d'aggraver singulièrement sa situation, alors que la juridiction l'a jugé digne d'obtenir une mesure de suspension.

Cette façon de procéder étend, il est vrai, la réhabilitation à des décisions judiciaires qui ne constituent pas des condamnations, mais elle s'impose en raison des considérations ci-dessus, et il n'y a aucun obstacle à ce que le législateur prenne une mesure de l'espèce.

Article 22, § 2 (nouveau) (art. 16 du projet gouvernemental).

Le vote du présent projet rend nécessaire la modification de la référence faite à l'article 9, § 2 au cinquième alinéa de l'article 4 de la loi du 31 mai 1888, modifié par la loi du 2 juillet 1962 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal.

Cette modification est prévue à l'article 22 du projet et constitue un nouveau § 2, les §§ 2 et 3 actuels devenant les §§ 3 et 4. Elle doit être libellée comme suit : « § 2. L'article 4, cinquième alinéa de la même loi modifiée par la loi du 2 juillet 1962 est rédigé comme suit :

» Les condamnations aux peines à l'exécution desquelles il a été sursis en vertu des §§ 1 et 2 de l'article 7 de la loi concernant le sursis et la probation n'entrent pas en ligne de compte si le sursis n'a pas été révoqué. »

Le projet ainsi modifié est approuvé.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
F. ROBYNS.

Le Président,
M.-A. PIERSON.

DERDE DEEL.

VERGELIJKENDE TABEL VAN HET REGERINGSONTWERP
EN VAN DE TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

TROISIEME PARTIE.

TABLEAU COMPARATIF DU PROJET GOUVERNEMENTAL
ET DU TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

TEKST
VAN HET OORSPRONKELIJK WETSONTWERP.
(*Stuk n° 598/1, 1956-1957.*)

WETSONTWERP

waarbij in het strafstelsel de opschorsing van de uitspraak der veroordeling, het uitstel van de ten-uitvoerlegging der straffen en de opdепroefstelling worden ingevoerd.

TEXTE DU PROJET ORIGINAL.

(*Doc. n° 598/1, 1956-1957.*)

PROJET DE LOI

établissant, dans le système pénal, la suspension du prononcé de la condamnation, le sursis à l'exécution des peines et la mise sous probation.

TEKST

AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

(Nieuwe titel.)

WETSONTWERP
betreffende het uitstel en de probation.

I. — Bepalingen.**Eerste artikel (nieuw).**

Voor de toepassing van deze wet :

1° a) doelt de uitdrukking « gewone opschorting van de verwijzing » op de beslissing van het onderzoeksgericht die de verwijzing van de verdachte naar het vonnisgericht uitstelt en een einde maakt aan de vervolgingen, zo ze niet herroepen wordt.

b) doelt de uitdrukking « proefopschorting van de verwijzing » op de beslissing van het onderzoeksgericht die de verwijzing van de verdachte naar het vonnisgericht uitstelt, mits deze zich ertoe verbindt de probationvoorraarden na te leven, en die een einde maakt aan de vervolgingen, zo ze niet herroepen wordt.

2° a) doelt de uitdrukking « gewone opschorting van de uitspraak van de veroordeling » op de beslissing van het vonnisgericht die de uitspraak van de veroordeling uitstelt en de verdachte van de veroordeling vrijstelt, zo zij niet herroepen wordt.

b) doelt de uitdrukking « proefopschorting van de uitspraak van de veroordeling » op de beslissing van het vonnisgericht die de uitspraak van de veroordeling van de verdachte uitstelt, mits deze zich ertoe verbindt de probationvoorraarden na te leven, en die de verdachte van de veroordeling vrijstelt, zo zij niet herroepen wordt.

3° a) doelt de uitdrukking « gewoon uitstel van de tenuitvoerlegging van de veroordeling » op de beslissing van het vonnisgericht die de tenuitvoerlegging uitstelt van de straffen die het tegen de veroordeelde uitspreekt, en die de belanghebbende van die straffen vrijstelt, zo zij niet herroepen wordt.

b) doelt de uitdrukking « proefuitstel van de tenuitvoerlegging van de veroordeling » op de beslissing van het vonnisgericht die de tenuitvoerlegging uitstelt van de straffen die het tegen de veroordeelde uitspreekt, mits deze er zich toe verbindt de probationvoorraarden na te leven, en die de belanghebbende van de straffen vrijstelt, zo zij niet herroepen wordt.

TEXTE

ADOpte PAR LA COMMISSION.

(Nouvel intitulé.)

PROJET DE LOI
concernant le sursis et la probation.

I. — Définitions.**Article premier (nouveau).**

Pour l'application des dispositions de la présente loi :

1° a) l'expression « suspension simple du renvoi » vise la décision de la juridiction d'instruction qui surseoit au renvoi de l'inculpé devant la juridiction de jugement, et qui met fin aux poursuites, si elle n'est pas révoquée.

b) l'expression « suspension probatoire du renvoi » vise la décision de la juridiction d'instruction qui surseoit au renvoi de l'inculpé devant la juridiction de jugement, moyennant l'engagement pris par celui-ci de respecter les conditions de probation, et qui met fin aux poursuites, si elle n'est pas révoquée.

2° a) l'expression « suspension simple du prononcé de la condamnation » vise la décision de la juridiction de jugement qui surseoit au prononcé de la condamnation, et qui dispense l'inculpé d'encourir la condamnation, si elle n'est pas révoquée.

b) l'expression « suspension probatoire du prononcé de la condamnation » vise la décision de la juridiction de jugement qui surseoit au prononcé de la condamnation de l'inculpé, moyennant l'engagement pris par celui-ci de respecter les conditions de probation, et qui dispense l'inculpé d'encourir la condamnation, si elle n'est pas révoquée.

3° a) l'expression « sursis simple à l'exécution de la condamnation » vise la décision de la juridiction de jugement qui surseoit à l'exécution des peines qu'elle prononce à charge du condamné, et qui dispense l'intéressé de subir ces peines, si elle n'est pas révoquée.

b) l'expression « sursis probatoire à l'exécution de la condamnation » vise la décision de la juridiction de jugement qui surseoit à l'exécution des peines qu'elle prononce à charge du condamné, moyennant l'engagement pris par celui-ci de respecter les conditions de probation, et qui dispense l'intéressé de subir ces peines, si elle n'est pas révoquée.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

I. — Maatschappelijke enquête.

Eerste artikel.

Het Openbaar Ministerie, de onderzoeksrechter en het onderzoeksgerecht of vonnisgerecht kunnen, met het oog op de eventuele toepassing van de maatregelen, bepaald in de artikelen 2 en 3, met de instemming van de verdachte, nopens diens gedragingen en milieu een maatschappelijke enquête doen instellen door een probationagent, bedoeld in artikel 5.

I. — Enquête sociale.

Article premier.

Le Ministère public, le juge d'instruction et la juridiction d'instruction ou de jugement peuvent, en vue de l'application éventuelle des mesures prévues aux articles 2 et 3, faire procéder, avec l'accord de l'inculpé, à une enquête sociale sur son comportement et son milieu par un agent de probation visé à l'article 5.

'TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

II. — Maatschappelijke enquête.**Art. 2.**

Het Openbaar Ministerie — met uitzondering van het Openbaar Ministerie bij de politierechtbank —, de onderzoeksrechter en het onderzoeks- of het vonnisgerecht kunnen, ter eventuele toepassing van artikelen 3, 4 en 7 hierna, op verzoek van de verdachte of met zijn instemming, een maatschappelijke enquête doen instellen over zijn gedragingen en zijn milieu, door een probationagent als bedoeld in artikel 8.

III. — Opschorting van de verwijzing en opschorting van de uitspraak van de veroordeling.**Art. 3 (nieuw).**

§ 1. De Raadkamer kan, bij met redenen omkleide beslissing waarbij wordt vastgesteld dat de verdachte het misdrijf heeft gepleegd, en op eensluidende vordering van de procureur des Konings, de gewone of de proefopschorting van de verwijzing gelasten voor een duur die zij bepaalt vanaf de datum van de beslissing, maar die niet minder dan één jaar, noch meer dan vijf jaren mag zijn. Hiertoe is vereist dat het misdrijf aan een ander geen niet definitief vergoede schade heeft berokkend; dat de verdachte vroeger niet veroordeeld is tot een criminale straf of een correctionele hoofdgevangenisstraf en dat de hoofdstraf die zou uitgesproken worden, naar het oordeel van de raadkamer niet meer dan twee jaar gevengenisstraf moet zijn.

Wanneer de Raadkamer besluit tot de proefopschorting van de verwijzing, bepaalt zij de probationvoorraarden met instemming van de procureur des Konings.

De beslissing maakt melding van de instemming van de verdachte met de opschoring evenals, eventueel, met de probationvoorraarden.

§ 2. Deze procedure kan plaatshebben : aan het einde van het onderzoek, volgens de procedure die bedoeld is in de eerste twee leden van het enig artikel, n° XV, van de wet van 25 oktober 1919, gewijzigd bij artikel één van de wet van 22 juli 1927; of ook, zo er geen onderzoek is geweest, op dagvaarding door de procureur des Konings. In dit laatste geval wordt het dossier, gedurende achten-veertig uren vóór de verschijning, ter beschikking gesteld van de verdachte en van zijn raadsman.

§ 3. Wanneer de Raadkamer oordeelt dat er geen reden bestaat tot de uitspraak van opschorting van de verwijzing geeft zij aan de zaak het gepaste gevolg, overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering.

§ 4. De procureur des Konings en de verdachte kunnen verzet doen tegen de beslissing van de Raadkamer waarbij de opschoring van de verwijzing wordt gelast, wanneer de voorraarden die deze wet stelt niet zijn vervuld.

Het verzet, dat binnen vierentwintig uren moet worden aangetekend, wordt voor de Kamer van inbeschuldigingstellung gebracht.

§ 5. Wanneer de verdachte dit vraagt, gelasten de Raadkamer en de Kamer van inbeschuldigingstellung de

II. — Enquête sociale.**Art. 2.**

Le Ministère public, à l'exception du ministère public près le tribunal de police, le juge d'instruction et la juridiction d'instruction ou de jugement peuvent en vue de l'application éventuelle des articles 3, 4 et 7 ci-dessous, faire procéder, à la requête de l'inculpé ou avec son accord, à une enquête sociale sur son comportement et son milieu, par un agent de probation visé à l'article 8.

III. — Suspension du renvoi et suspension du prononcé de la condamnation.**Art. 3 (nouveau).**

§ 1. Hors le cas où l'infraction a causé à autrui un dommage non définitivement indemnisé et lorsque l'inculpé n'a pas encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal et que la condamnation à prononcer comme peine principale ne lui paraît pas devoir être supérieure à un emprisonnement de deux ans, la Chambre du Conseil peut, par décision motivée, constatant que l'inculpé a commis l'infraction, ordonner, sur réquisitoire conforme du procureur du Roi, la suspension simple ou la suspension probatoire du renvoi, pendant un délai dont elle fixe la durée à compter de la date de la décision, mais qui ne peut être inférieur à une année, ni excéder cinq années.

Si la Chambre du Conseil décide la suspension probatoire du renvoi, elle fixe les conditions de probation avec l'accord du procureur du Roi.

La décision constate l'accord de l'inculpé sur la suspension ainsi que, le cas échéant, sur les conditions de probation.

§ 2. Cette procédure peut avoir lieu soit à la fin de l'instruction, suivant la procédure prévue aux deux premiers alinéas de l'article unique, n° XV, de la loi du 25 octobre 1919, modifié par l'article premier de la loi du 22 juillet 1927, soit, s'il n'y a pas eu d'instruction, sur citation du procureur du Roi. Dans ce dernier cas, le dossier est, préalablement à la comparution, mis pendant quarante-huit heures à la disposition de l'inculpé et de son conseil.

§ 3. Si la Chambre du Conseil estime qu'il n'y a pas lieu de prononcer la suspension du renvoi, elle donne à l'affaire la suite qu'elle comporte conformément aux dispositions du Code d'instruction criminelle.

§ 4. Le procureur du Roi et l'inculpé peuvent faire opposition à l'ordonnance de la Chambre du Conseil prononçant la suspension du renvoi, si les conditions prévues par la présente loi ne sont pas réunies.

L'opposition, qui doit être formée dans les vingt-quatre heures, est portée devant la Chambre des mises en accusation.

§ 5. Si l'inculpé le demande, la Chambre du Conseil et la Chambre des mises en accusation ordonnent la publicité

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

II. — Opschorting van de uitspraak der veroordeling.

Art. 2.

§ 1. Wanneer de verdachte vroeger geen veroordeling tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf heeft opgelopen en het de vonnisgerechten voorkomt dat de als hoofdstraf uit te spreken veroordeling niet meer dan twee jaar gevengenisstraf dient te bedragen, kunnen deze, de hoven van assisen evenwel uitgezonderd, onder vaststelling dat de verdachte het misdrijf heeft gepleegd, de uitspraak van de veroordeling, bij met redenen omklede beschikking, opschorten gedurende een termijn, waarvan zij de duur vaststellen, en die ingaat op de datum van het vonnis of van het arrest, maar die niet minder dan één jaar noch meer dan vijf jaar mag bedragen.

Behalve wanneer tot de opschorting van de veroordeling beslist werd door een politierechtbank, kan ze afhankelijk gemaakt worden van de door de verdachte aan te gane verbintenis gedurende die termijn de door het gerecht te bepalen probationvoorraarden na te leven.

§ 2. Bij zijn beschikking om de veroordeling op te schorten, veroordeelt het gerecht de verdachte tot de kosten en spreekt het tegen hem de bijzondere verbeurdverklaring uit zoals het zulks ten aanzien van een veroordeelde zou doen.

In hetzelfde geval doet het gerecht, zo daartoe gronden zijn, uitspraak over de teruggaven en spreekt zich uit over de burgerlijke vordering die bij hem aanhangig is tegelijkertijd als de publieke vordering.

§ 3. Indien de opschorting van de veroordeling niet wordt ingetrokken, wordt de veroordeling niet uitgesproken.

§ 4. De rechterlijke beschikkingen, waarbij de opschorting van de veroordeling wordt uitgesproken, mogen niet vermeld worden in de door de overheden verstrekte inlichtingen.

Ingeval van nieuwe vervolgingen worden zij evenwel ter kennis van de rechterlijke overheid gebracht.

II. — Suspension du prononcé de la condamnation.

Art. 2.

§ 1. Lorsque l'inculpé n'a pas encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal et que la condamnation à prononcer comme peine principale ne leur paraîtra pas devoir être supérieure à un emprisonnement de deux ans, les juridictions de jugement, à l'exception des cours d'assises, peuvent, en constatant que l'inculpé a commis l'infraction, suspendre le prononcé de la condamnation, par décision motivée, pendant un délai dont elles fixent la durée à compter de la date du jugement ou de l'arrêt mais qui ne peut être inférieur à une année ni excéder cinq années.

Sauf lorsqu'elle est décidée par un tribunal de police, la suspension de la condamnation peut être subordonnée à l'engagement par l'inculpé de respecter pendant ce délai les conditions de probation que la juridiction détermine.

§ 2. En décidant de surseoir à la condamnation, la juridiction condamne l'inculpé aux frais et prononce contre lui la confiscation spéciale comme à l'égard d'un condamné.

Dans le même cas, la juridiction statue, s'il y a lieu, sur les restitutions et se prononce sur l'action civile dont elle est saisie en même temps que de l'action publique.

§ 3. Si la suspension de la condamnation n'est pas révoquée, la condamnation n'est pas prononcée.

§ 4. Les décisions judiciaires prononçant la suspension de la condamnation ne peuvent être mentionnées dans les renseignements fournis par les autorités.

Elles sont toutefois portées à la connaissance de l'autorité judiciaire, en cas de nouvelles poursuites.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

openbaarheid van de debatten, onder voorbehoud van de toepassing van artikel 96 van de Grondwet.

De Raadkamer en de Kamer van inbeschuldigingstelling kunnen van ambtswege of op verzoek van het Openbaar Ministerie of van de verdachte, getuigen horen.

De beschikking en het arrest worden in openbare terechtzitting uitgesproken.

Art. 4.

De vonnisgerechten — met uitzondering van het Hof van assisen — kunnen bij met reden omklede beslissing waarbij vastgesteld wordt dat de verdachte het misdrijf heeft gepleegd, de gewone opschoring van de uitspraak van de veroordeling gelasten voor een duur die zij bepalen vanaf de datum van het vonnis of het arrest, maar die niet minder dan één jaar, noch meer dan vijf jaren mag zijn. Hier toe is vereist dat de verdachte vroeger niet veroordeeld is tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf en dat de hoofdstraf die zou uitgesproken worden naar het oordeel van de vonnisgerechten niet hoger dan twee jaren gevengenisstraf moet zijn.

Behalve wanneer zij wordt uitgesproken door een politierechtbank, kan deze opschoring van de veroordeling een proefopschoring zijn, mits de verdachte zich ertoe verbindt gedurende de vastgestelde termijn de probationvoorraarden na te leven die het gerecht stelt.

Art. 5.

Bij opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling, veroordeelt het onderzoeks- of het vonnisgerecht de verdachte tot de kosten en spreekt tegen hem de bijzondere verbeurdverklaring uit, zoals tegen een veroordeelde.

In geval van opschoring van de uitspraak van de veroordeling, doet het vonnisgerecht zo nodig uitspraak over de teruggaven en over de burgerlijke vordering die gelijktijdig met de publieke aanhangig is gemaakt.

Art. 6.

De rechterlijke beslissingen die de opschoring uitspreken van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling, mogen niet vermeld worden in de inlichtingen die door de autoriteiten worden medegedeeld.

Zij worden nochtans wel medegedeeld aan de gerechte lijke overheid, in geval van nieuwe vervolgingen.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

des débats, sous réserve de l'application de l'article 96 de la Constitution.

La Chambre du Conseil et la Chambre des mises en accusation peuvent d'office ou à la demande du Ministère public ou de l'inculpé, entendre les témoins.

L'ordonnance et l'arrêt sont prononcés en audience publique.

Art. 4.

Lorsque l'inculpé n'a pas encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal et que la condamnation à prononcer comme peine principale ne leur paraîtra pas devoir être supérieure à un emprisonnement de deux ans, les juridictions de jugement, à l'exception des Cours d'assises, peuvent, par décision motivée constatant que l'inculpé a commis l'infraction, ordonner la suspension simple du prononcé de la condamnation pendant un délai dont elles fixent la durée à compter de la date du jugement ou de l'arrêt, mais qui ne peut être inférieur à une année ni excéder cinq années.

Sauf lorsqu'elle est décidée par un tribunal de police, cette suspension de la condamnation peut être probatoire, moyennant l'engagement par l'inculpé de respecter pendant le délai fixé les conditions de probation que la juridiction détermine.

Art. 5.

En décidant la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation, la juridiction d'instruction ou la juridiction de jugement condamne l'inculpé aux frais et prononce contre lui la confiscation spéciale, comme à l'égard d'un condamné.

En cas de suspension du prononcé de la condamnation, la juridiction de jugement statue, s'il y a lieu, sur les restitutions et se prononce sur l'action civile dont elle est saisie en même temps que de l'action publique.

Art. 6.

Les décisions judiciaires prononçant la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation ne peuvent être mentionnées dans les renseignements fournis par les autorités.

Elles sont toutefois portées à la connaissance de l'autorité judiciaire, en cas de nouvelles poursuites.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

III. — Voorwaardelijke veroordeling of uitstel.

Art. 3.

§ 1. Bij het veroordelen tot een of meer straffen kunnen de vonnisgerechten, wanneer de als hoofdstraf uit te boeten gevangenisstraf niet meer dan twee jaar bedraagt en de veroordeelde vroeger geen veroordeling tot een criminale straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan drie maanden heeft opgelopen, bij een met redenen omklede beschikking bevelen dat de tenuitvoerlegging, ofwel van het vonnis of van het arrest, ofwel van de straffen die zij bepalen en waaronder zij steeds de gezamenlijke hoofdgevangenisstraffen moeten begrijpen, uitgesteld wordt gedurende een termijn, waarvan zij de duur vaststellen en die ingaat op de datum van het vonnis of van het arrest, maar die niet minder dan één jaar noch meer dan vijf jaar mag bedragen.

§ 2. De politierechtbanken uitgezonderd, kunnen dezelfde gerechten, bij het veroordelen tot een of meer straffen die geen criminale straffen zijn, wanneer de veroordeelde vroeger geen veroordeling tot een criminale straf heeft opgelopen, bij een met redenen omklede beschikking bevelen dat gedurende de in de vorige paragraaf bepaalde uitsteltermijn aan de veroordeelde zekere door hen te bepalen voorwaarden opgelegd worden.

Die voorwaardelijke veroordeling met probation wordt afhankelijk gemaakt van de door betrokkenen aan te gane verbintenis, de hem opgelegde voorwaarden na te leven.

Art. 4.

§ 1. De veroordeling tot de straffen, waarvan de tenuitvoerlegging krachtens artikel 3 werd opgeschort, wordt niet ten uitvoer gelegd indien het uitstel niet is ingetrokken.

§ 2. Zo de rechter geen uitstel verleent voor de geldboete, terwijl hij het wel toekent voor de vervangende gevangenisstraf, kan deze laatste niet meer ten uitvoer worden gelegd wanneer de geldboete niet meer eisbaar is.

§ 3. (*Zie hierna blz. 36.*)

IV. — Probation of opdeproefstelling.

Art. 5.

De verdachten en de veroordeelden, aan wie krachtens artikel 2 of artikel 3 een probationmaatregel werd opgelegd, staan onder de controle van de probationcommissies, door de Koning opgericht bij de rechtbank van eerste aanleg die in de hoofdplaats van de provincie zetelt.

Die commissies worden bij het volbrengen van hun taak bijgestaan door probationagenten, wier ambt en rechtsstaend door de Koning worden bepaald.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

III. — Condamnation conditionnelle ou sursis.

Art. 3.

§ 1. Les juridictions de jugement, en condamnant à une ou plusieurs peines, peuvent, lorsque l'emprisonnement à subir comme peine principale ne dépasse pas deux ans et que le condamné n'a pas encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement principal de plus de trois mois, ordonner, par décision motivée, que, pendant un délai dont elles fixent la durée à compter de la date du jugement ou de l'arrêt mais qui ne peut être inférieur à une année ni excéder cinq années, il sera sursis à l'exécution, soit du jugement ou de l'arrêt, soit des peines qu'elles déterminent et parmi lesquelles elles doivent toujours comprendre l'ensemble des peines d'emprisonnement principal.

§ 2. Les mêmes juridictions, à l'exception des tribunaux de police, en condamnant à une ou plusieurs peines autres que des peines criminelles, peuvent, lorsque le condamné n'a pas encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle, ordonner, par décision motivée, que, pendant le délai du sursis prévu au paragraphe précédent, le condamné sera soumis à certaines conditions qu'elles déterminent.

Cette condamnation conditionnelle avec probation est subordonnée à l'engagement pris par l'intéressé de respecter les conditions qui lui sont imposées.

Art. 4.

§ 1. La condamnation aux peines dont l'exécution a été suspendue en vertu de l'article 3 n'est pas exécutée si le sursis n'a pas été révoqué.

§ 2. Lorsque le juge exclut l'amende du sursis en l'accordant pour l'emprisonnement subsidiaire, celui-ci ne peut plus être exécuté lorsque la peine d'amende cesse d'être exigible.

§ 3. (*Voir ci-après p. 36.*)

IV. — Probation ou mise à l'épreuve.

Art. 5.

Les inculpés et les condamnés, auxquels une mesure de probation a été imposée en vertu de l'article 2 ou de l'article 3, sont soumis au contrôle de commissions de probation instituées par le Roi auprès du tribunal de première instance siégeant au chef-lieu de la province.

Ces commissions sont aidées dans l'exécution de leur mission par des agents de probation dont les fonctions et le statut sont déterminés par le Roi.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

IV. — Uitstel van tenuitvoerlegging van de veroordeling.

Art. 7.

§ 1. Bij veroordeling tot een of meer straffen, kunnen de vonnisgerechten bij met redenen omklede beslissing gelasten dat voor een duur die zij bepalen vanaf de datum van het vonnis of het arrest, maar die niet minder dan één jaar, noch meer dan vijf jaren mag zijn, uitstel wordt verleend van de tenuitvoerlegging van het vonnis of het arrest, of van de straffen die zij bepalen en onder welke zij steeds alle hoofdgevangenisstraffen moeten opnemen. Hier toe is vereist dat de gevangenisstraf als hoofdstraf opgelegd, niet hoger is dan twee jaar en de veroordeelde vroeger niet veroordeeld is tot een criminale straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan drie maanden.

Wanneer de verdachte verschijnt onder aanhoudingsmaataat, kan het uitstel verleend worden voor het deel van de hoofdgevangenisstraf dat nog moet uitgedaan worden.

§ 2. Wanneer de veroordeelde vroeger niet tot een criminale straf is veroordeeld kunnen dezelfde gerechten, met uitzondering van de politierechtbanken, bij het veroordelen tot een of meer straffen, die geen criminale straffen zijn, bij met redenen omklede beslissing proefuitstel van de tenuitvoerlegging van de veroordeling verlenen voor een duur en onder voorwaarden als in vorige paragraaf daartoe is vermeld.

Het proefuitstel van de tenuitvoerlegging van de veroordeling hangt af van de verbintenis van de veroordeelde om de probationvoorwaarden na te leven die het gerecht stelt.

§ 3. Wanneer de rechter de geldboete uitsluit van het uitstel dat hij voor de vervangende gevangenisstraf verleent, kan deze laatste niet meer uitgevoerd worden wanneer de geldboete ophoudt invorderbaar te zijn.

IV. — Sursis à l'exécution de la condamnation.

Art. 7.

§ 1. Les juridictions de jugement, en condamnant à une ou plusieurs peines, peuvent, lorsque l'emprisonnement à subir comme peine principale ne dépasse pas deux ans et que le condamné n'a pas encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle ou à un emprisonnement principal de plus de trois mois, ordonner, par décision motivée, que, pendant un délai dont elles fixent la durée à compter de la date du jugement ou de l'arrêt mais qui ne peut être inférieur à une année ni excéder cinq années, il sera sursis à l'exécution, soit du jugement ou de l'arrêt, soit des peines qu'elles déterminent et parmi lesquelles elles doivent toujours comprendre l'ensemble des peines d'emprisonnement principal.

Si l'inculpé compareait sous les liens du mandat d'arrêt, le sursis peut être ordonné pour la partie de la peine d'emprisonnement principal restant à subir.

§ 2. Les mêmes juridictions, à l'exception des tribunaux de police, en condamnant à une ou plusieurs peines autres que des peines criminelles, peuvent, lorsque le condamné n'a pas encouru de condamnation antérieure à une peine criminelle, ordonner, par décision motivée, le sursis probatoire à l'exécution de la condamnation, pendant le délai et aux conditions prévus au paragraphe précédent.

Le sursis probatoire à l'exécution de la condamnation est subordonné à l'engagement par le condamné de respecter les conditions de probation que la juridiction détermine.

§ 3. Lorsque le juge exclut l'amende du sursis en l'accordant pour l'emprisonnement subsidiaire, celui-ci ne peut plus être exécuté lorsque la peine d'amende cesse d'être exigible.

V. — Probation of op de proefstelling.

Art. 8.

De verdachten en de veroordeelden wie een probationmaatregel werd opgelegd, krachtens artikelen 3, 4 en 7, zijn onderworpen aan het toezicht van probationcommissies die door de Koning worden opgericht bij de rechtbank van eerste aanleg die zitting houdt in de hoofdplaats van de provincie.

Deze commissies worden in hun taak bijgestaan door probationagenten wier functies en statuut door de Koning worden bepaald.

V. — Probation ou mise à l'épreuve.

Art. 8.

Les inculpés et les condamnés auxquels une mesure probatoire a été imposée en vertu des articles 3, 4 et 7, sont soumis au contrôle de commissions de probation instituées par le Roi auprès du tribunal de première instance siégeant au chef-lieu de la province.

Ces commissions sont aidées dans l'exécution de leur mission par des agents de probation dont les fonctions et le statut sont déterminés par le Roi.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

Art. 6.

De probationcommissies bestaan uit een voorzitter, die een effectief of eremagistraat is en aangewezen wordt door de eerste-voorzitter van het Hof van beroep, en uit drie door de Minister van Justitie aangewezen leden: een advocaat, gekozen uit een tweevoudige lijst met drie namen, door de procureur des Konings en de stafhouder van de Orde, die hun ambt in de hoofdplaats van de provincie uitoefenen, voorgedragen, een geneesheer en een ambtenaar of gewezen ambtenaar. Ieder van die leden heeft een plaatsvervanger. Een door de Minister van Justitie aangewezen beambte neemt het ambt van secretaris waar. De procureur des Konings woont de vergaderingen bij met raadgevende stem.

Behoudens de door de Koning vastgestelde afwijkingen wordt de plaatselijke bevoegdheid door de verblijfplaats van de beklaagde of veroordeelde bepaald.

De Koning regelt de werkwijze van deze commissies.

Art. 7.

Zodra de rechterlijke beschikking waarbij een probationmaatregel wordt uitgesproken, in kracht van gewijsde is gegaan, maakt de griffier er een uitgifte van over aan de voorzitter van de bevoegde probationcommissie.

De commissie wijst de probationagent aan die er mede belast is toe te zien dat de bij de rechterlijke beschikking bepaalde voorwaarden worden nagekomen, en stelt de op de proef gestelde persoon daarvan in kennis, bij een ter post aangeteekende brief.

Telkens wanneer de probationagent het nuttig acht of daartoe verzocht wordt, en, ten minste om de drie maanden, brengt hij over het gedrag van de op de proef gestelde persoon aan de commissie verslag uit en stelt hij de naar zijn mening passende maatregelen voor.

Art. 8.

§ 1. Zo daartoe gronden zijn, bepaalt de commissie de bij de rechterlijke beschikking gestelde voorwaarden nader en past ze aan de omstandigheden aan. Zij kan die voorwaarden nochtans niet verscherpen.

Wanneer de verbetering van de betrokkenen zeker schijnt, kan de commissie de opgelegde verplichtingen geheel of ten dele opschorten. Algehele opschorting kan niet worden uitgesproken dan op een sluidend advies van de procureur des Konings.

Zo de commissie van oordeel is dat ze een van de in vorige twee leden bepaalde maatregelen zal moeten nemen, roept de voorzitter betrokkenen bij een ter post aangeteekende brief op, ten minste acht dagen voor de datum, bepaald voor het onderzoek der zaak. Het dossier wordt gedurende acht en veertig uren ter beschikking van de betrokkenen en van zijn raadsman gesteld.

Van de beslissingen van de commissie wordt aan betrokkenen, alsmede aan het openbaar ministerie bij het gerecht dat de probationmaatregel heeft uitgesproken, kennis gegeven. De kennisgeving geschiedt, bij een ter post aangeteekende brief, binnen een termijn van drie dagen, Zon- of feestdagen niet meegerekend. Het afgeven van de brief op het postkantoor geldt als kennisgeving.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

Art. 6.

Les commissions de probation sont composées d'un président magistrat effectif ou honoraire désigné par le premier président de la Cour d'appel et de trois membres désignés par le Ministre de la Justice: un avocat choisi sur une double liste de trois noms présentée par le procureur du Roi et le bâtonnier de l'Ordre exerçant leur charge au chef-lieu de la province, un médecin et un fonctionnaire ou ancien fonctionnaire. Chacun de ces membres a un suppléant. Un employé désigné par le Ministre de la Justice fait fonction de secrétaire. Le procureur du Roi assiste aux séances avec voix consultative.

Sauf les dérogations établies par le Roi, la compétence territoriale est déterminée par la résidence du prévenu ou du condamné.

Le Roi règle le fonctionnement de ces commissions.

Art. 7.

Dès que la décision judiciaire prononçant une mesure de probation est passée en force de chose jugée, le greffier en transmet une expédition au président de la commission de probation compétente.

La commission désigne l'agent de probation chargé de veiller à l'exécution des conditions fixées par la décision judiciaire et en informe, par lettre recommandée à la poste, la personne soumise à l'épreuve.

Toutes les fois que l'agent de probation l'estime utile ou en est requis, et au moins tous les trois mois, il fait rapport à la commission sur la conduite de la personne soumise à l'épreuve et propose les mesures qu'il juge appropriées.

Art. 8.

§ 1. S'il y a lieu, la commission précise les conditions fixées par la décision judiciaire et les adapte aux circonstances. Elle ne peut toutefois rendre ces conditions plus sévères.

Lorsque l'amendement de l'intéressé paraît acquis, la commission peut suspendre en tout ou en partie les obligations imposées. La suspension totale ne peut être prononcée que sur avis conforme du procureur du Roi.

Si la commission estime devoir envisager de prendre une des mesures prévues aux deux alinéas précédents, le président convoque l'intéressé, par lettre recommandée à la poste, huit jours au moins avant la date fixée pour l'examen de l'affaire. Le dossier est mis pendant quarante-huit heures à la disposition de l'intéressé et de son conseil.

Les décisions de la commission sont notifiées à l'intéressé ainsi qu'au ministère public près la juridiction qui a prononcé la mesure de probation. La notification est faite par lettre recommandée à la poste, dans un délai de trois jours, non compris les dimanches ou jours fériés. La remise de la lettre à la poste vaut notification.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 9.

De probationcommissies zijn samengesteld uit een voorzitter die werkend of eremagistraat is, aangewezen door de eerste voorzitter van het Hof van beroep, en uit drie leden, aangewezen door de Minister van Justitie : een advocaat gekozen uit twee lijsten van twee namen die, in ieder rechterlijk arrondissement van de provincie, respectievelijk door de procureur des Konings en door de stafhouder van de Orde worden opgemaakt, een geneesheer en een ambtenaar of oud-ambtenaar. Ieder lid heeft een plaatsvervanger die op dezelfde wijze wordt aangewezen. De Minister van Justitie benoemt daarenboven een secretaris. De procureur des Konings woont de vergaderingen bij met raadgevende stem.

Buiten afwijkingen die de Koning bepaalt, wordt de territoriale bevoegdheid bepaald door de verblijfplaats van de verdachte of de veroordeelde.

De Koning regelt de werking van deze commissies.

Hij kan aan de leden en aan hun plaatsvervangers een vergoeding toekennen waarvan hij de modaliteiten en het bedrag vaststelt.

Art. 10.

Zodra de rechterlijke beslissing waarbij een probationmaatregel wordt gelast in kracht van gewijsde is gegaan, bezorgt de griffier daarvan een uitgifte aan de voorzitter van de bevoegde probationcommissie.

De commissie wijst de probationagent aan die ermee belast wordt toe te zien op de naleving van de voorwaarden die door de rechterlijke beslissing zijn gesteld en geeft daarvan, bij ter post aangetekende brief, bericht aan de op de proef gestelde persoon.

Telkens als de probationagent het nuttig acht of dit van hem wordt verlangd, en ten minste om de drie maanden, brengt hij verslag uit aan de commissie over het gedrag van de op de proef gestelde persoon en stelt hij de maatregelen voor die hij gepast acht.

Art. 11.

§ 1. Zo daartoe gronden zijn, bepaalt de commissie de bij de rechterlijke beschikking gestelde voorwaarden nader en past ze aan de omstandigheden aan. Zij kan die voorwaarden nochtans niet verscherpen.

Wanneer de betrokkene vaste blijken geeft van verbetering, kan de commissie de opgelegde verplichtingen geheel of ten dele opschorten. Algehele opschorting kan enkel worden toegestaan op eensluidend advies van de procureur des Konings.

Zo de commissie van oordeel is dat ze een van de in vorige twee leden bepaalde maatregelen zal moeten nemen, roept de voorzitter betrokkene bij een ter post aangetekende brief op, ten minste acht dagen voor de datum die voor de behandeling van de zaak is gesteld. Het dossier van de commissie wordt gedurende vier dagen ter beschikking gehouden van de betrokkene en van zijn raadsman.

De beslissing van de commissie wordt met redenen omkleed. Van deze beslissing wordt kennis gegeven aan de betrokkene, alsmede aan het openbaar ministerie bij het gerecht dat de probationmaatregel heeft opgelegd. De kennismgeving geschiedt bij een ter post aangetekende brief, binnen drie dagen, zon- of feestdagen niet medegerekend. Het afgeven van de brief op het postkantoor geldt als kennismgeving.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Art. 9.

Les commissions de probation sont composées d'un président, magistrat effectif ou honoraire, désigné par le premier président de la Cour d'appel et de trois membres désignés par le Ministre de la Justice : un avocat, choisi sur deux listes de deux noms établies dans chaque arrondissement judiciaire de la province respectivement par le procureur du Roi et par le bâtonnier de l'Ordre, un médecin et un fonctionnaire ou ancien fonctionnaire. Chacun de ces membres a un suppléant désigné de la même manière. Le Ministre de la Justice nomme en outre un secrétaire. Le procureur du Roi assiste aux séances avec voix consultative.

Sauf les dérogations établies par le Roi, la compétence territoriale est déterminée par la résidence du prévenu ou du condamné.

Le Roi règle le fonctionnement de ces commissions.

Il peut allouer aux membres et à leurs suppléants une indemnité dont il fixe les modalités et le montant.

Art. 10.

Dès que la décision judiciaire prononçant une mesure probatoire est passée en force de chose jugée, le greffier en transmet une expédition au président de la commission de probation compétente.

La commission désigne l'agent de probation chargé de veiller à l'exécution des conditions fixées par la décision judiciaire et en informe, par lettre recommandée à la poste, la personne soumise à l'épreuve.

Chaque fois que l'agent de probation l'estime utile ou en est requis, et au moins tous les trois mois, il fait rapport à la commission sur la conduite de la personne soumise à l'épreuve et propose les mesures qu'il juge appropriées.

Art. 11.

§ 1. S'il y a lieu, la commission précise les conditions fixées par la décision judiciaire et les adapte aux circonstances. Elle ne peut toutefois rendre ces conditions plus sévères.

Lorsque l'amendement de l'intéressé paraît acquis, la commission peut suspendre en tout ou en partie les obligations imposées. La suspension totale ne peut être prononcée que sur avis conforme du procureur du Roi.

Si la commission estime devoir envisager une des mesures prévues aux deux alinéas précédents, le président convoque l'intéressé, par lettre recommandée à la poste, huit jours au moins avant la date fixée pour l'examen de l'affaire. Le dossier de la commission est mis pendant quatre jours à la disposition de l'intéressé et de son conseil.

La décision de la commission est motivée. Elle est notifiée à l'intéressé, ainsi qu'au ministère public près la juridiction qui a prononcé la mesure probatoire. La notification est faite par lettre recommandée à la poste, dans un délai de trois jours, non compris les dimanches ou jours fériés. La remise de la lettre à la poste vaut notification.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

§ 2. Van de door de commissie krachtens § 1 van dit artikel genomen beslissingen kan het openbaar ministerie, bij vordering, en de op de proef gestelde persoon, bij verzoekschrift, in beroep komen vóór het gerecht dat de probationmaatregel heeft uitgesproken.

De op de proef gestelde persoon kan dit beroep evenwel alleen uitoefenen indien de beslissing van de commissie de bij de rechterlijke beschikking gestelde voorwaarden heeft verscherpt of indien de in het derde lid van § 1 van dit artikel bepaalde formaliteiten niet werden in acht genomen.

Vordering en verzoek moeten schriftelijk ingediend worden en met redenen omkleed zijn. Het beroep moet worden ingesteld binnen tien dagen met ingang van de kennisgeving van de beslissing der commissie. Het heeft schorsende kracht.

Plaats, dag en uur der verschijning worden, op bevel van de voorzitter van het gerecht dat uitspraak moet doen, ten minste acht dagen tevoren, in een bijzonder, ter griffie bijgehouden register vermeld. De griffier stelt de op de proef gestelde persoon daarvan in kennis bij een ter post aangetekende brief. Het dossier wordt gedurende acht en veertig uren ter beschikking van de betrokkenen en van zijn raadsman gesteld.

Het gerecht kan, zo het het beroep inwilligt, de beslissing van de commissie wijzigen.

Tegen de op dat beroep gewezen beschikking is geen hoger beroep noch verzet mogelijk.

V. — Intrekkingen.

Verjaringen.

Art. 9.

§ 1. De in artikel 2 bepaalde opschoring van de veroordeling wordt van rechtswege ingetrokken indien betrokkenen binnen de vastgestelde termijn een veroordeling tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf oplegt.

In dit geval spreekt het gerecht, waarbij het nieuwe misdrijf aanhangig is gemaakt, tegelijkertijd de veroordeling wegens dit misdrijf en de opgeschorte veroordeling uit, waarvan de hoofdgevangenisstraf echter niet meer dan twee jaar mag bedragen.

Wanneer het gerecht, waarbij het nieuwe misdrijf aanhangig wordt gemaakt, de politierechtkantoor, de krijgsraad of het Militair gerechtshof is en het misdrijf, dat tot de opschoring van de veroordeling aanleiding heeft gegeven, niet valt in de categorie van de misdrijven die tot de bevoegdheid *ratione materiae* of *ratione personae* van dit gerecht behoren, wordt de veroordeling echter uitgesproken door het vonnisgerecht dat in eerste aanleg uitspraak heeft gedaan over het misdrijf dat tot bedoelde opschoring aanleiding heeft gegeven.

Dit is eveneens het geval wanneer het verval van de opschoring voortvloeit uit een door een gerecht in Belgisch-Congo of Ruanda-Urundi gewezen beschikking.

In de in beide voorgaande leden bepaalde gevallen verjaart de vordering tot het uitspreken van de opgeschorte veroordeling na volle drie jaren met ingang van de dag waarop de wegens het nieuwe misdrijf uitgesproken veroordeling in kracht van gewijsde is gegaan.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

§ 2. Le ministère public, par réquisition, et la personne soumise à l'épreuve, par requête, peuvent introduire, devant la juridiction qui a prononcé la mesure de probation, un recours contre les décisions rendues par la commission en vertu du § 1 du présent article.

Toutefois, la personne soumise à l'épreuve ne peut exercer ce recours que si la décision de la commission a aggravé les conditions fixées par la sentence judiciaire ou si les formalités prescrites au troisième alinéa du § 1 du présent article n'ont pas été observées.

La réquisition et la requête doivent être écrites et motivées. Le recours doit être introduit dans les dix jours à compter de la notification de la décision de la commission. Il est suspensif.

Le président de la juridiction appelée à statuer fait indiquer, au moins huit jours d'avance, sur un registre spécial tenu au greffe, les lieu, jour et heure de la comparution. Le greffier en donne avis à la personne soumise à l'épreuve par lettre recommandée à la poste. Le dossier est mis pendant quarante-huit heures à la disposition de l'intéressé et de son conseil.

Si la juridiction accueille le recours, elle peut réformer la décision de la commission.

La décision rendue sur ce recours n'est susceptible ni d'appel, ni d'opposition.

V. — Révocations.

Prescriptions.

Art. 9.

§ 1. La suspension de la condamnation prévue à l'article 2 est révoquée de plein droit si l'intéressé encourt, pendant le délai fixé, une condamnation à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal.

Dans ce cas, la juridiction saisie de la nouvelle infraction prononce en même temps la condamnation pour cette infraction et la condamnation qui a été tenue en suspens, sans que pour celle-ci l'emprisonnement principal puisse dépasser deux ans.

Toutefois, lorsque la juridiction saisie de la nouvelle infraction est le tribunal de police, le conseil de guerre ou la Cour militaire et que l'infraction qui a donné lieu à la suspension de la condamnation ne rentre pas dans la catégorie de celles qui sont de la compétence *ratione materiae* ou *ratione personae* de cette juridiction, la condamnation est prononcée par la juridiction de jugement qui a statué en première instance sur l'infraction qui a donné lieu à ladite suspension.

Il en est de même lorsque la déchéance de la suspension résulte d'une décision rendue par une juridiction du Congo belge ou du Ruanda-Urundi.

Dans les cas prévus aux deux alinéas précédents, l'action en prononciation de la condamnation tenue en suspens est prescrite après trois années révolues à compter du jour où la condamnation prononcée pour la nouvelle infraction a acquis force de chose jugée.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

§ 2. Het openbaar ministerie kan bij vordering, en de op de proef gestelde persoon bij verzoekschrift, voor het gerecht dat de probationmaatregel heeft gelast, in beroep komen van de beslissingen die de commissie krachtens § 1 van dit artikel heeft genomen.

Vordering en verzoek moeten schriftelijk ingediend worden, en met redenen omkleed zijn. Het beroep moet worden ingesteld binnen tien dagen te rekenen van de kennisgeving van de beslissing der commissie. Het heeft schorsende kracht.

De voorzitter van het gerecht dat uitspraak moet doen laat ten minste acht dagen te voren, plaats, dag en uur van verschijning optekenen in een ter griffie gehouden bijzonder register. De griffier geeft de op de proef gestelde persoon daarvan kennis bij een ter post aangetekende brief.

Het dossier van de commissie wordt gedurende vier dagen ter beschikking gehouden van de betrokkenen en van zijn raadsman.

Zo het gerecht het beroep inwilligt, kan het de beslissing van de commissie wijzigen.

De beslissing die op dat beroep wordt gewezen is vatbaar voor beroep noch verzet.

§ 2. Le ministère public, par réquisition, et la personne soumise à l'épreuve, par requête, peuvent introduire, devant la juridiction qui a prononcé la mesure probatoire, un recours contre les décisions rendues par la commission en vertu du § 1 du présent article.

La réquisition et la requête doivent être écrites et motivées. Le recours doit être introduit dans les dix jours à compter de la notification de la décision de la commission. Il est suspensif.

Le président de la juridiction appelée à statuer fait indiquer, au moins huit jours d'avance, sur un registre spécial tenu au greffe, les lieu, jour et heure de la comparution. Le greffier en donne avis à la personne soumise à l'épreuve par lettre recommandée à la poste.

Le dossier de la commission est mis pendant quatre jours à la disposition de l'intéressé et de son conseil.

Si la juridiction accueille le recours, elle peut réformer la décision de la commission.

La décision rendue sur ce recours n'est susceptible ni d'appel, ni d'opposition.

VI. — Herroeping en verjaring.

Art. 12.

De in artikelen 3 en 4 bedoelde opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling wordt van rechtswege herroepen indien betrokkenen binnen de vastgestelde termijn een veroordeling tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf oplegt.

In dat geval spreekt het gerecht, hetwelk het nieuwe misdrijf aanhangig is gemaakt, tegelijkertijd de veroordeling uit wegens dit misdrijf en de veroordeling wegens de feiten waarvoor de opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling werd verleend, zondér dat voor deze laatste de hoofdgevangenisstraf twee jaar mag te boven gaan.

Wanneer het gerecht, bij hetwelk het nieuwe misdrijf aanhangig is gemaakt, de Politierechtbank, de Krijgsraad of het Militair Gerechtshof is en het misdrijf waarvoor de opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling is verleend, niet valt in de categorie van de misdrijven die tot de bevoegdheid *ratione materiae* of *ratione personae* van dit gerecht behoren, wordt nochtans de veroordeling uitgesproken door het vonnispgerecht dat in eerste aanleg uitspraak heeft gedaan of waarvan de Raadkamer uitspraak heeft gedaan over het misdrijf waarvoor de opschoring van de uitspraak van de veroordeling of van de verwijzing is verleend.

In de gevallen van het voorgaande lid, verjaart de vordering tot het uitspreken van de veroordeling wegens de feiten, waarvoor de opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling is verleend, na volle drie jaren vanaf de dag waarop de veroordeling wegens het nieuwe misdrijf in kracht van gewijsde gaat.

VI. — Révocations et prescriptions.

Art. 12.

La suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation prévue aux articles 3 et 4 est révoquée de plein droit si l'intéressé encourt, pendant le délai fixé, une condamnation à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal.

Dans ce cas, la juridiction saisie de la nouvelle infraction prononce en même temps la condamnation pour cette infraction et la condamnation pour les faits qui ont donné lieu à la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation, sans que pour celle-ci l'emprisonnement principal puisse dépasser deux ans.

Toutefois, lorsque la juridiction saisie de la nouvelle infraction est le Tribunal de police, le Conseil de guerre ou la Cour militaire et que l'infraction qui a donné lieu à la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation ne rentre pas dans la catégorie de celles qui sont de la compétence *ratione materiae* ou *ratione personae* de cette juridiction, la condamnation est prononcée par la juridiction de jugement qui a statué en première instance ou dont la Chambre du conseil a statué sur l'infraction qui a donné lieu à la suspension du prononcé de la condamnation ou du renvoi.

Dans les cas prévus à l'alinéa précédent, l'action en prononciation de la condamnation pour les faits qui ont donné lieu à la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation est prescrite après trois années révolues à compter du jour où la condamnation prononcée pour la nouvelle infraction a acquis force de chose jugée.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

§ 2. Het in artikel 3 bepaalde uitstel wordt van rechtswege ingetrokken indien de veroordeelde gedurende de bepaalde termijn een veroordeling tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf van meer dan één maand oploopt en die straf uitgesproken werd zonder uitstel of probation.

Indien de veroordeelde gedurende die termijn een nieuwe voorwaardelijke veroordeling met probation oploopt, kan het gerecht dat ze uitspreekt het eenvoudig uitstel vervangen door uitstel met probation of, zo daartoe gronden zijn, nieuwe voorwaarden stellen met betrekking tot de eerste probation-maatregel.

§ 3. De straffen die ingevolge de intrekking van de opschoring der veroordeling moeten worden uitgesproken of de straffen die ingevolge de intrekking van het uitstel van de tenuitvoerlegging der straffen uitvoerbaar worden, worden, zonder beperking, samen opgelegd met de wegens het nieuw misdrijf uitgesproken straffen.

Art. 10.

Telkens wanneer een persoon, ten opzichte van wie met toepassing van artikel 2 of van artikel 3 een probation-maatregel werd vastgesteld, het voorwerp uitmaakt van nieuwe vervolgingen, wordt een verslag van de probation-commissie over het gedrag van die persoon sedert zijn opdoproefstelling bij het dossier gevoegd.

Art. 11.

§ 1. Zo het gedrag van de persoon, ten opzichte van wie met toepassing van artikel 2 een probation-maatregel werd vastgesteld, zeer te wensen overlaat of zo hij de opgelegde voorwaarden niet nakomt, brengt de commissie verslag uit aan het Openbaar Ministerie bij het vonnisgerecht dat in eerste aanleg heeft uitspraak gedaan over het misdrijf dat tot de opschoring van de veroordeling aanleiding heeft gegeven.

Zo het gaat om een persoon ten opzichte van wie met toepassing van artikel 3, een probation-maatregel werd vastgesteld, brengt de commissie verslag uit aan het openbaar ministerie bij het vonnisgerecht, dat die maatregel uitgesproken of bevestigd heeft.

§ 2. Het Openbaar Ministerie maakt, ingevolge het verslag van de commissie of van ambtswege, de zaak aanhangig bij het bevoegde gerecht, dat, indien het de vordering niet afwijst, beslist of er aanleiding bestaat tot het opleggen van nieuwe voorwaarden dan wel tot intrekking van de opschoring van de veroordeling of van het uitstel van de tenuitvoerlegging der straffen. Bij het intrekken van de opschoring van de veroordeling, spreekt het gerecht tegelijkertijd de veroordeling uit, waarvan de hoofdgevangenisstraf echter niet meer dan twee jaar mag bedragen. Zo het gaat om het intrekken van het uitstel van de tenuitvoerlegging der straffen en dit uitstel door het Hof van assisen werd uitgesproken, dan beslist dit laatste buiten de tussenkomst van de jury. Tegen de beslissing kunnen de in het Wetboek van strafvordering bepaalde rechtsmiddelen aangewend worden.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

§ 2. Le sursis prévu à l'article 3 est révoqué de plein droit si le condamné encourt, pendant le délai fixé, une condamnation à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal de plus d'un mois, prononcé sans sursis ou sans probation.

Si le condamné encourt pendant ce délai une nouvelle condamnation conditionnelle avec probation, la juridiction qui la prononce peut remplacer la mesure de sursis simple par le sursis avec probation ou déterminer, s'il y a lieu, de nouvelles conditions auxquelles la première mesure de probation est soumise.

§ 3. Les peines qui doivent être prononcées, par suite de la révocation de la suspension de la condamnation, ou celles qui deviennent exécutoires, par suite de la révocation du sursis à l'exécution des peines, sont cumulées, sans limite, avec celles prononcées du chef de la nouvelle infraction.

Art. 10.

Dans tous les cas où une personne qui est soumise à une mesure de probation, par application de l'article 2 ou de l'article 3, fait l'objet de nouvelles poursuites, un rapport de la commission de probation sur la conduite de cette personne depuis sa mise à l'épreuve sera versé au dossier.

Art. 11.

§ 1. Si la conduite de la personne qui fait l'objet d'une mesure de probation par application de l'article 2 laisse gravement à désirer ou si elle n'observe pas les conditions imposées, la commission fait rapport au Ministère public près la juridiction de jugement qui a statué en première instance sur l'infraction qui a donné lieu à la suspension de la condamnation.

S'il s'agit d'une personne qui a fait l'objet d'une mesure de probation par application de l'article 3, la commission fait rapport au ministère public près la juridiction de jugement qui a prononcé ou confirmé cette mesure.

§ 2. Sur rapport de la commission ou agissant d'office, le Ministère public saisit la juridiction compétente qui, si elle ne rejette pas la demande, décide s'il y a lieu d'imposer de nouvelles conditions ou de révoquer la suspension de la condamnation ou le sursis à l'exécution des peines. En révoquant la suspension de la condamnation, la juridiction prononce en même temps la condamnation, sans que pour celle-ci l'emprisonnement principal puisse dépasser deux ans. S'il s'agit d'une révocation du sursis à l'exécution des peines et que celui-ci a été prononcé par la Cour d'assises, celle-ci statue sans l'intervention du jury. La décision est susceptible des voies de recours prévues au Code d'instruction criminelle.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 13.

Indien de veroordeelde binnen de gestelde termijn een veroordeling tot een criminale straf of tot een correctionele hoofdgevangenisstraf van meer dan één maand oploopt, die zonder gewoon of probationuitstel werd uitgesproken, wordt het in artikel 7 bedoelde uitstel van rechtswege herroepen.

Indien de veroordeelde binnen diezelfde termijn een veroordeling met probationuitstel oploopt, kan het gerecht dat ze uitsprak het gewoon uitstel door probationuitstel vervangen of, zo daartoe gronden zijn, nieuwe voorwaarden stellen voor de eerste probationmaatregel.

Art. 14.

De straffen die ingevolge de herroeping van de opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling worden uitgesproken, of de straffen die uitvoerbaar worden ingevolge de herroeping van het uitstel van de tenuitvoerlegging, worden, zonder beperking, samengevoegd met die welke voor het nieuw misdrijf worden uitgesproken.

Art. 15.

Telkens wanneer een persoon, aan wie, bij toepassing van artikelen 3, 4 en 7, een probationmaatregel is opgelegd, opnieuw wordt vervolgd, wordt bij het dossier een verslag gevoegd van de probationcommissie, over het gedrag van die persoon sedert zijn opproefstelling.

Art. 16.

§ 1. Wanneer een persoon wie, onder een der vormen in artikelen 3 en 4 een probationmaatregel is opgelegd, zich misdraagt of de probationvoorwaarden niet naleeft, brengt de commissie verslag uit aan het Openbaar Ministerie bij het vonnisderecht dat uitspraak heeft gedaan in eerste aanslag of waarvan de Raadkamer heeft beslist over het misdrijf waarvoor de proefopschorting van de uitspraak van de veroordeling of van de verwijzing werd verleend.

Werd aan een persoon een maatregel opgelegd als voorzien in § 2 van artikel 7, dan brengt de commissie verslag uit aan het Openbaar Ministerie bij het vonnisderecht dat de maatregel heeft uitgesproken of bevestigd.

§ 2. Het Openbaar Ministerie dat zich bij het advies van de commissie aansluit, of kennis heeft van het wan gedrag of van de niet-naleving van de opgelegde probationvoorwaarden, wendt zich tot het vonnisderecht dat krachtens lid 1 of 2 van § 1 van dit artikel bevoegd is. Bij niet afwijzing van het verzoek beslist dit gerecht of nieuwe probationvoorwaarden moeten worden opgelegd dan wel of de proefopschorting van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling of het tenuitvoerstel van de tenuitvoerlegging van de veroordeling moet worden herroepen. Wordt de opschorting van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling herroepen, dan spreekt het gerecht gelijktijdig de veroordeling uit, waarvan de hoofdgevangenisstraf niet hoger mag zijn dan twee jaar. Indien het de herroeping betreft van een door het Hof van Assisen verleend uitstel van tenuitvoerlegging van de veroordeling, dan doet dit Hof uitspraak zonder optreden van de jury. Tegen die beslissing kan met al de rechtsmiddelen uit het Wetboek van strafvordering opgekomen worden.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Art. 13.

Si le condamné encourt, pendant le délai fixé, une condamnation à une peine criminelle ou à un emprisonnement correctionnel principal de plus d'un mois, prononcé sans sursis simple ou sans sursis probatoire, le sursis prévu à l'article 7 est révoqué de plein droit.

Si le condamné encourt pendant le même délai une condamnation avec sursis probatoire, la juridiction qui la prononce peut remplacer la mesure de sursis simple par le sursis probatoire ou déterminer, s'il y a lieu, de nouvelles conditions auxquelles la première mesure probatoire est soumise.

Art. 14.

Les peines prononcées à la suite de la révocation de la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation ou celles qui deviennent exécutoires, par suite de la révocation du sursis à l'exécution des peines, sont cumulées, sans limite, avec celles prononcées du chef de la nouvelle infraction.

Art. 15.

Dans tous les cas où une personne qui est soumise à une mesure probatoire, par application des articles 3, 4 et 7, fait l'objet de nouvelles poursuites, un rapport de la commission de probation sur la conduite de cette personne depuis sa mise à l'épreuve est versé au dossier.

Art. 16.

§ 1. En cas d'inconduite de la personne qui fait l'objet d'une des mesures probatoires prévues aux articles 3 et 4, ou si elle n'observe pas les conditions probatoires, la commission fait rapport au Ministère public près la juridiction de jugement qui a statué, en première instance ou dont la Chambre du conseil a statué sur l'infraction qui a donné lieu à la suspension probatoire du prononcé de la condamnation ou du renvoi.

S'il s'agit d'une personne qui a fait l'objet d'une mesure prévue au § 2 de l'article 7, la commission fait rapport au Ministère public près la juridiction de jugement qui a prononcé ou confirmé cette mesure.

§ 2. Lorsque le Ministère public partage l'avis de la commission ou qu'il a connaissance de l'inconduite ou de l'inobservation des conditions probatoires imposées, il saisit la juridiction de jugement compétente en vertu de l'alinéa 1 ou 2 du § 1 du présent article, qui, si elle ne rejette pas la demande, décide s'il y a lieu d'imposer de nouvelles conditions ou de révoquer la suspension probatoire du renvoi ou du prononcé de la condamnation, ou le sursis probatoire à l'exécution de la condamnation. En révoquant la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation, la juridiction prononce en même temps la condamnation, sans que pour celle-ci l'emprisonnement principal puisse dépasser deux ans. S'il s'agit d'une révocation du sursis à l'exécution de la condamnation et que celui-ci a été prononcé par la Cour d'assises, celle-ci statue sans l'intervention du jury. La décision est susceptible des voies de recours prévues au Code d'instruction criminelle.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

§ 3. De in de voorgaande paragraaf bepaalde vordering van het openbaar ministerie moet worden ingesteld ten laatste binnen het jaar na het verstrijken van de in de artikelen 2 en 3 bedoelde termijn. Zij verjaart na een vol jaar met ingang van de dag waarop zij bij het bevoegd gerecht is aanhangig gemaakt.

Art. 12.

Het openbaar ministerie kan de onder probation gestelde veroordeelde in de gevangenis doen opsluiten indien zijn gedrag zeer te wensen overlaat of indien hij tekortkomt aan de opgelegde voorwaarden, onder verplichting hiervan de probationcommissie in kennis te stellen en de zaak aanhangig te maken bij het gerecht dat de veroordeling heeft uitgesproken. Dit gerecht doet, overeenkomstig artikel 11, uitspraak binnen een termijn van acht dagen, te rekenen van deze aanhouding. Beslist het dat het uitstel niet dient te worden ingetrokken, dan wordt de betrokkene, niettegenstaande hoger beroep, onmiddellijk in vrijheid gesteld.

Art. 13.

§ 1. De verjaring van de publieke vordering welke voortvloeit uit een misdrijf, dat aanleiding heeft gegeven tot een bij artikel 2 bepaalde beschikking tot opschoring van de veroordeling, loopt niet meer na de dag waarop de beschikking in kracht van gewijsde is gegaan.

De publieke vordering vervalt bij het verstrijken van de in dit artikel bedoelde termijn indien de opschoring van de veroordeling niet ofwel van rechtswege, krachtens artikel 9, ofwel bij toepassing van artikel 11 is ingetrokken.

§ 2. De verjaring van de straffen die bij toepassing van artikel 3 met uitstel werden uitgesproken, gaat slechts in met de hierna vastgestelde data.

Indien het uitstel ingevolge een veroordeling van rechtswege wordt ingetrokken, gaat de verjaring in tegelijkertijd als de verjaring van de wegens het nieuw misdrijf uitgesproken straffen.

Indien het bij toepassing van artikel 11 wordt ingetrokken, gaat de verjaring in met de datum van het arrest van intrekking of met de dag waarop het vonnis van intrekking niet meer door middel van het hoger beroep kan bestreden worden.

VI. — Bijzondere bepalingen en opheffingen.

Art. 14.

De bij § 2 van artikel 3 bepaalde voorwaardelijke veroordeling heeft dezelfde gevolgen als de in § 1 van dit artikel bedoelde veroordeling wat de onbekwaamheden betreft die door de wet aan sommige veroordelingen verbonden zijn.

Art. 4, § 3.

§ 3. Voor de toepassing van de artikelen 2, 3 en 9, wordt een door een gerecht in Belgisch-Congo of Ruanda-Urundi uitgesproken strafdienst als een correctionele straf beschouwd wanneer hij acht dagen tot vijf jaar bedraagt, en als een criminale straf wanneer hij vijf jaar te boven gaat.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

§ 3. L'action du ministère public prévue au paragraphe précédent doit être intentée au plus tard dans l'année qui suit l'expiration du délai visé aux articles 2 et 3. Elle est prescrite après une année révolue à compter du jour où la juridiction compétente en a été saisie.

Art. 12.

Le ministère public peut faire écrouer le condamné mis sous probation si sa conduite laisse gravement à désirer ou s'il méconnaît les conditions imposées, à charge d'en aviser la commission de probation et d'en saisir la juridiction qui a prononcé la condamnation. Cette juridiction statue, conformément à l'article 11, dans un délai de huit jours à dater de cette arrestation. Si elle décide qu'il n'y a pas lieu de révoquer le sursis, l'intéressé sera immédiatement mis en liberté nonobstant appel.

Art. 13.

§ 1. La prescription de l'action publique résultant d'une infraction ayant donné lieu à une décision de suspension de la condamnation prévue à l'article 2 ne court plus à partir du jour où la décision a acquis force de chose jugée.

L'action publique s'éteint à l'expiration du délai visé à cet article si la suspension de la condamnation n'est pas révoquée soit de plein droit, en vertu de l'article 9, soit par application de l'article 11.

§ 2. La prescription des peines prononcées avec sursis en application de l'article 3 ne commence à courir qu'à compter des dates fixées ci-après.

Si le sursis est révoqué de plein droit à la suite d'une condamnation, la prescription prend cours en même temps que celle des peines prononcées pour la nouvelle infraction.

S'il est révoqué par application de l'article 11, la prescription prend cours à compter de la date de l'arrêt de révocation ou à compter du jour où le jugement de révocation ne peut plus être attaqué par la voie de l'appel.

VI. — Dispositions spéciales et abrogations.

Art. 14.

La condamnation conditionnelle prévue par le § 2 de l'article 3 a les mêmes effets que celle visée au § 1 de cet article, en ce qui concerne les incapacités attachées par la loi à certaines condamnations.

Art. 4, § 3.

§ 3. Pour l'application des articles 2, 3 et 9, une peine de servitude pénale prononcée par une juridiction du Congo belge ou du Ruanda-Urundi est considérée comme une peine correctionnelle, lorsqu'elle est de huit jours à cinq ans et comme une peine criminelle lorsqu'elle dépasse cinq ans.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

§ 3. De in vorige paragraaf bedoelde vordering van het Openbaar Ministerie moet worden ingesteld uiterlijk binnen het jaar na het verstrijken van de termijn die in artikelen 3, 4 en 7 is bepaald. Zij verjaart na een vol jaar te rekenen van de dag waarop zij bij het bevoegde gerecht wordt aangebracht.

Art. 17.

Het Openbaar Ministerie kan de veroordeelde die uitstel van tenuitvoerlegging van de veroordeling heeft genoten doen opluiten in geval van wangedrag of niet-naleving van de probationvoorwaarden, mits het daarvan aan de probationcommissie bericht geeft en het geval aanhangig maakt bij het gerecht dat de veroordeling heeft uitgesproken. Dit gerecht doet uitspraak overeenkomstig artikel 16, binnen ach dagen te rekenen van deze aanhouding. Zo het beslist dat er geen reden is tot herroeping van het uitstel, zal de belanghebbende onmiddellijk in vrijheid worden gesteld niettegenstaande beroep.

Art. 18.

§ 1. De verjaring van de publieke vordering die voortvloeit uit een misdrijf waarvoor opschorting van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling is verleend, loopt niet meer vanaf de dag waarop de beslissing tot de maatregelen die in artikelen 3 en 4 worden bedoeld, in kracht van gewijsde gaat.

De publieke vordering dooft uit na verloop van de termijn die in deze artikelen is gesteld, wanneer de opschorting van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling niet is herroepen, van rechtswege krachtens artikel 12, of bij toepassing van artikel 16.

§ 2. De verjaring van de straffen die met uitstel zijn uitgesproken bij toepassing van artikel 7, begint pas te lopen op de hierna gestelde data :

Wanneer het uitstel van rechtswege wordt herroepen als gevolg van een veroordeling, begint de verjaring te lopen op hetzelfde ogenblik als die van de straffen die voor het nieuwe misdrijf worden uitgesproken;

Wanneer het uitstel wordt herroepen bij toepassing van artikel 16, begint de verjaring te lopen op de datum van het arrest van herroeping of op de dag waarop het vonnis van herroeping niet meer vatbaar is voor beroep.

VII. — Bijzondere bepalingen en opheffingen.

Art. 19.

De veroordeling met proefuitstel die bedoeld is in § 2 van artikel 7 heeft dezelfde uitwerking als de veroordeling met gewoon uitstel die bedoeld wordt in § 1 van dit artikel, wat betreft de onbekwaamheden die door de wet verbonden worden aan bepaalde veroordelingen.

Art. 20.

Voor de toepassing van deze wet, wordt een vrijheidsstraf met opgelegde arbeid die uitgesproken werd door een gerecht van Belgisch-Congo of een voogdijgebied, beschouwd als een correctionele straf, zo zij acht dagen tot vijf jaar bedraagt en als een criminale straf, zo zij vijf jaren overtreft.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

§ 3. L'action du Ministère public prévue au paragraphe précédent doit être intentée au plus tard dans l'année qui suit l'expiration du délai visé aux articles 3, 4 et 7. Elle est prescrite après une année révolue à compter du jour où la juridiction compétente en a été saisie.

Art. 17.

Le Ministère public peut faire écrouer le condamné qui a bénéficié du sursis à l'exécution de la condamnation en cas d'inconduite ou d'inobservation des conditions probatoires, à charge d'en aviser la commission de probation et d'en saisir la juridiction qui a prononcé la condamnation. Cette juridiction statue conformément à l'article 16, dans un délai de huit jours à dater de cette arrestation. Si elle décide qu'il n'y a pas lieu de révoquer le sursis, l'intéressé sera immédiatement mis en liberté nonobstant appel.

Art. 18.

§ 1. La prescription de l'action publique résultant d'une infraction ayant donné lieu à une décision de suspension du renvoi ou de suspension du prononcé de la condamnation ne court plus à partir du jour où la décision visant les mesures prévues aux articles 3 et 4 a acquis force de chose jugée.

L'action publique s'éteint à l'expiration du délai visé à ces articles si la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation n'est pas révoquée, soit de plein droit en vertu de l'article 12, soit par application de l'article 16.

§ 2. La prescription des peines prononcées avec sursis en application de l'article 7 ne commence à courir qu'à compter des dates fixées ci-après :

Si le sursis est révoqué de plein droit à la suite d'une condamnation, la prescription prend cours en même temps que celle des peines prononcées pour la nouvelle infraction;

S'il est révoqué par application de l'article 16, la prescription prend cours à compter de la date de l'arrêt de révocation ou à compter du jour où le jugement de révocation ne peut plus être attaqué par la voie de l'appel.

VII. — Dispositions spéciales et abrogations.

Art. 19.

La condamnation avec sursis probatoire prévue au § 2 de l'article 7 a les mêmes effets que la condamnation avec sursis simple visée au § 1 de cet article, en ce qui concerne les incapacités attachées par la loi à certaines condamnations.

Art. 20.

Pour l'application de la présente loi, une peine de servitude pénale prononcée par une juridiction du Congo belge ou d'un territoire sous tutelle, est considérée comme une peine correctionnelle, lorsqu'elle est de huit jours à cinq ans et comme une peine criminelle lorsqu'elle dépasse cinq ans.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

Art. 15.

§ 1. Artikel 1, 1°, van de wet van 25 april 1896 op het eerherstel in strafzaken, wordt als volgt opgesteld :

« 1° De geldstraf of vrijheidsstraf moet uitgeboet zijn of kwijtgescholden zijn krachtens het recht van gratie, of niet ten uitvoer gelegd geweest zijn ingeval van voorwaardelijke veroordeling met of zonder probation. »

§ 2. Artikel 1, 3°, van dezelfde wet, gewijzigd bij artikel 1 van de wet van 8 februari 1954, wordt als volgt opgesteld :

« 3° Er moeten vijf jaar verlopen zijn, ofwel sedert de voorwaardelijke veroordeling met of zonder probation indien de veroordeling, alleen uitgesproken, niet ten uitvoer werd gelegd, ofwel sedert de voorwaardelijke invrijheidstelling en voor zover de definitieve invrijheidstelling verkregen is, ofwel, in de andere gevallen, sedert het verval van de straf, overeenkomstig 1°.

» Die termijn wordt echter op tien jaar gebracht indien de veroordeelde krachtens de artikelen 54 tot 57 van het Wetboek van strafrecht in staat van wettelijke herhaling is of indien hij, bij toepassing van het tweede lid van artikel 25 van de wet van 9 april 1930 tot bescherming der maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadijders, ter beschikking van de Regering werd gesteld. »

§ 3. Bedoelde wet van 25 april 1896 wordt aangevuld met een als volgt opgesteld artikel 1bis :

« Hij die het genot van een opschoring van de veroordeling heeft gehad kan, onder dezelfde voorwaarden als iemand die het voorwerp is geweest van een voorwaardelijke veroordeling met of zonder probation, in eer worden hersteld.

» Zijn geen grond van niet-ontvankelijkheid van de aanvraag tot eerherstel, één of meer rechterlijke beschikkingen, waarbij een opschoring van de veroordeling werd uitgesproken. »

Art. 16.

§ 1. Artikel 9 van de wet van 31 mei 1888 waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling en de voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel worden ingevoerd, zoals het werd gewijzigd bij de wet van 14 november 1947, wordt opgeheven.

Bedoelde wet zal voortaan worden genoemd : « Wet waarbij de voorwaardelijke invrijheidstelling in het strafstelsel wordt ingevoerd ».

§ 2. De voorwaardelijke veroordeling met of zonder probation is niet van toepassing op de geldstraffen gesteld om de inning van de fiscale rechten te verzekeren.

De opschoring van de veroordeling is niet van toepassing ingeval van overtreding van de regels gesteld om de inning van dezelfde rechten te verzekeren.

§ 3. De voorwaardelijke veroordeling met of zonder probation is niet van toepassing in de gevallen en binnen de mate waarin, vóór de inwerkingtreding van deze wet, de toepassing van artikel 9 van de wet van 31 mei 1888 gewijzigd bij de wet van 14 november 1947, uitgesloten was.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

Art. 15.

§ 1. L'article premier, 1°, de la loi du 25 avril 1896 sur la réhabilitation en matière pénale, est rédigé comme suit :

« 1° La peine pécuniaire ou privative de liberté doit avoir été subie ou remise en vertu du droit de grâce ou n'avoir pas été exécutée en cas de condamnation conditionnelle avec ou sans probation. »

§ 2. L'article premier, 3°, de la même loi, modifié par l'article premier de la loi du 8 février 1954, est rédigé comme suit :

« 3° Cinq ans doivent s'être écoulés, soit depuis la condamnation conditionnelle avec ou sans probation si la condamnation, prononcée seule, n'a pas été exécutée, soit depuis la mise en liberté conditionnelle et pour autant que la libération définitive soit acquise, soit, dans les autres cas, depuis l'extinction de la peine, conformément au 1°.

» Toutefois, ce délai est porté à dix ans si le condamné est en état de récidive légale en vertu des articles 54 à 57 du Code pénal, ou s'il a été mis à la disposition du Gouvernement par application de l'article 25, deuxième alinéa, de la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude. »

§ 3. Ladite loi du 25 avril 1896 est complétée par un article 1bis, rédigé comme suit :

« Celui qui a bénéficié d'une suspension de condamnation peut être réhabilité dans les mêmes conditions que celui qui a fait l'objet d'une condamnation conditionnelle avec ou sans probation.

» Ne constituent pas une cause d'irrecevabilité de la demande en réhabilitation, une ou plusieurs décisions judiciaires prononçant une suspension de la condamnation. »

Art. 16.

§ 1. L'article 9 de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal, modifié par la loi du 14 novembre 1947, est abrogé.

Ladite loi aura désormais comme intitulé : « Loi établissant la libération conditionnelle dans le système pénal ».

§ 2. La condamnation conditionnelle avec ou sans probation n'est pas applicable aux peines pécuniaires établies pour assurer la perception des droits fiscaux.

La suspension de la condamnation n'est pas applicable en cas d'infraction à des dispositions établies pour assurer la perception des mêmes droits.

§ 3. La condamnation conditionnelle avec ou sans probation n'est pas applicable dans les cas et dans la mesure où, avant l'entrée en vigueur de la présente loi, l'application de l'article 9 de la loi du 31 mai 1888, modifié par la loi du 14 novembre 1947, était exclue.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 21.

§ 1. Het eerste artikel, 1°, van de wet van 25 april 1896 op het eerherstel in strafzaken wordt als volgt gesteld :

1° De geldstraf of vrijheidsstraf moet ondergaan zijn of krachtens het recht van gratie kwijtgescholden, of niet effectief gemaakt in geval van veroordeling met uitstel.

§ 2. Het eerste artikel, 3°, van dezelfde wet, gewijzigd bij het eerste artikel van de wet van 8 februari 1954, wordt als volgt gesteld :

3° vijf jaren moeten verlopen zijn, hetzij sedert de veroordeling met uitstel, zo de veroordeling, alleen uitgesproken, niet effectief gemaakt werd, hetzij sedert de voorwaardelijke invrijheidstelling en voor zoveel de definitieve invrijheidstelling werd verkregen, hetzij sedert de uitdoving van de straf overeenkomstig 1°, in de andere gevallen;

Deze termijn wordt evenwel op tien jaren gebracht wanneer de veroordeelde zich in staat van wettelijke herhaling bevindt op grond van artikelen 54 tot 57 van het Strafwetboek, of wanneer hij ter beschikking van de Regering is gesteld bij toepassing van artikel 25, tweede lid, van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij ten opzichte van abnormalen en gewoonemisdadigers.

§ 3. De wet van 25 april 1896 wordt aangevuld met een artikel 1bis dat als volgt is gesteld :

« Wie een opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling heeft genoten, kan in eer hersteld worden onder dezelfde voorwaarden als wie veroordeeld werd met uitstel.

» Een of meer rechterlijke beslissingen die de opschoring van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling gelasten, vormen geen grond van niet-ontvankelijkheid van het verzoek om eerherstel. »

Art. 22.

§ 1. Artikel 9 van de wet van 31 mei 1888 waarbij voorwaardelijke invrijheidstelling en voorwaardelijke veroordelingen in het strafstelsel worden ingevoerd, gewijzigd bij de wet van 14 november 1947, wordt opgeheven.

Gezagde wet zal voortaan als opschrift hebben : « Wet tot invoering van de voorwaardelijke invrijheidstelling in het strafstelsel. »

§ 2. Artikel 4, vijfde lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1962, wordt als volgt gesteld :

« De veroordelingen tot straffen waarvoor uitstel van tenuitvoerlegging is verleend, op grond van §§ 1 en 2 van artikel 7 van de wet betreffende het uitstel en de probation, komen niet in aanmerking wanneer het uitstel niet is herroepen. »

§ 3. De veroordeling met gewoon uitstel of met proefuitstel is niet van toepassing op de geldstraffen die werden gesteld om de inning van de fiscale rechten te verzekeren.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Art. 21.

§ 1. L'article premier, 1°, de la loi du 25 avril 1896 sur la réhabilitation en matière pénale est rédigé comme suit :

1° La peine pécuniaire ou privative de liberté doit avoir été subie ou remise en vertu du droit de grâce ou n'avoir pas été rendue effective en cas de condamnation avec sursis.

§ 2. L'article premier, 3°, de la même loi, modifié par l'article premier de la loi du 8 février 1954, est rédigé comme suit :

3° Cinq ans doivent s'être écoulés, soit depuis la condamnation avec sursis si la condamnation, prononcée seule, n'a pas été rendue effective, soit depuis la mise en liberté conditionnelle et pour autant que la libération définitive soit acquise, soit, dans les autres cas, depuis l'extinction de la peine conformément au 1°.

Toutefois, ce délai est porté à dix ans si le condamné est en état de récidive légale en vertu des articles 54 à 57 du Code pénal, ou s'il a été mis à la disposition du Gouvernement par application de l'article 25, deuxième alinéa, de la loi du 9 avril 1930 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude.

§ 3. La loi du 25 avril 1896 est complétée par un article 1bis, rédigé comme suit :

« Celui qui a bénéficié d'une suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation peut être réhabilité dans les mêmes conditions que celui qui a fait l'objet d'une condamnation avec sursis.

» Ne constituent pas une cause d'irrecevabilité de la demande en réhabilitation une ou plusieurs décisions judiciaires prononçant la suspension du renvoi ou du prononcé de la condamnation. »

Art. 22.

§ 1. L'article 9 de la loi du 31 mai 1888 établissant la libération conditionnelle et les condamnations conditionnelles dans le système pénal, modifié par la loi du 14 novembre 1947, est abrogé.

Ladite loi aura désormais comme intitulé : « Loi établissant la libération conditionnelle dans le système pénal ».

§ 2. L'article 4, cinquième alinéa, de la même loi, modifié par la loi du 2 juillet 1962, est rédigé comme suit :

« Les condamnations aux peines à l'exécution desquelles il a été sursis en vertu des §§ 1 et 2 de l'article 7 de la loi concernant le sursis et la probation n'entrent pas en ligne de compte si le sursis n'a pas été révoqué. »

§ 3. La condamnation avec sursis simple ou avec sursis probatoire n'est pas applicable aux peines pécuniaires établies pour assurer la perception des droits fiscaux.

TEKST VAN HET WETSONTWERP.

TEXTE DU PROJET DE LOI.

De opschorting van de veroordeling is niet van toepassing in de gevallen waarin, vóór evengoemde inwerkingtreding, de toepassing van bedoeld artikel 9 uitgesloten was voor de hoofdgevangenisstraf of voor de geldboete.

La suspension de la condamnation n'est pas applicable dans les cas où, avant cette entrée en vigueur, l'application dudit article 9 était exclue pour l'emprisonnement principal ou pour l'amende.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

De gewone opschorting of de proefopschorting van de veroordeling is niet van toepassing in geval van overtreding van de bepalingen die gesteld werden om de inning van dezelfde rechten te verzekeren.

§ 4. De veroordeling met gewoon uitstel of met proefuitstel is niet van toepassing in de gevallen waarin en voor zover, voor het inwerkingtreden van deze wet, de toepassing van artikel 9 van de wet van 31 mei 1888, gewijzigd bij de wet van 14 november 1947, uitgesloten was.

De gewone opschorting of de proefopschorting van de verwijzing of van de uitspraak van de veroordeling is niet van toepassing in de gevallen waarin, voor ditzelfde inwerkingtreden, de toepassing van gezegd artikel 9 uitgesloten was voor de hoofdgevangenisstraf of voor de geldboete.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

La suspension simple ou la suspension probatoire de la condamnation n'est pas applicable en cas d'infraction à des dispositions établies pour assurer la perception des mêmes droits.

§ 4. La condamnation avec sursis simple ou avec sursis probatoire n'est pas applicable dans les cas et dans la mesure où, avant l'entrée en vigueur de la présente loi, l'application de l'article 9 de la loi du 31 mai 1888, modifié par la loi du 14 novembre 1947, était exclue.

La suspension simple ou la suspension probatoire du renvoi ou du prononcé de la condamnation n'est pas applicable dans les cas où, ayant cette entrée en vigueur, l'application dudit article 9 était exclue pour l'emprisonnement principal ou pour l'amende.